

พิพิธภัณฑ์จรโลงพุทธศาสนา
MUSEUM FOR SUSTAINABLE BUDDHISM

♦ พิพิธภัณฑ์แห่งพุทธปัญญา ♦

การดับทุกข์
มัทศจรรยแห่งพระพุทธศาสนา
และความจริงของชีวิต

วิดีโอแนะนำ
พิพิธภัณฑ์จรโลงพุทธศาสนา
พิพิธภัณฑ์แห่งพุทธปัญญา

มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต
DHAMMATAANKUSOLJIT FOUNDATION

Thammapedia
ธรรมะฟรีเดีย

พิพิธภัณฑ์จรโลงพุทธศาสนา
MUSEUM FOR SUSTAINABLE BUDDHISM

MFSB 12 Zone

สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อรับฟัง
เสียงบรรยายเนื้อหา 12 โชน

MFSB Application

ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน
Download on the App Store
GET IT ON Google play

MFSB Line official

Line ID : @MFSB
แอดไลน์ผ่าน
ผ่านไลน์แอปพลิเคชัน

MFSB FB Fanpage

www.facebook.com/
MuseumforSustainableBuddhism
Find us on facebook

ที่ปรึกษา

พระอาจารย์สามดง จันทโชโต
วัดอรัญพรหมาราม อ.ประทาย จ.นครราชสีมา
ดร.ชัชพล ไชยพร
ดร.ไพบูลย์ ปิณฑน์โอวาท

คณะผู้บริหาร

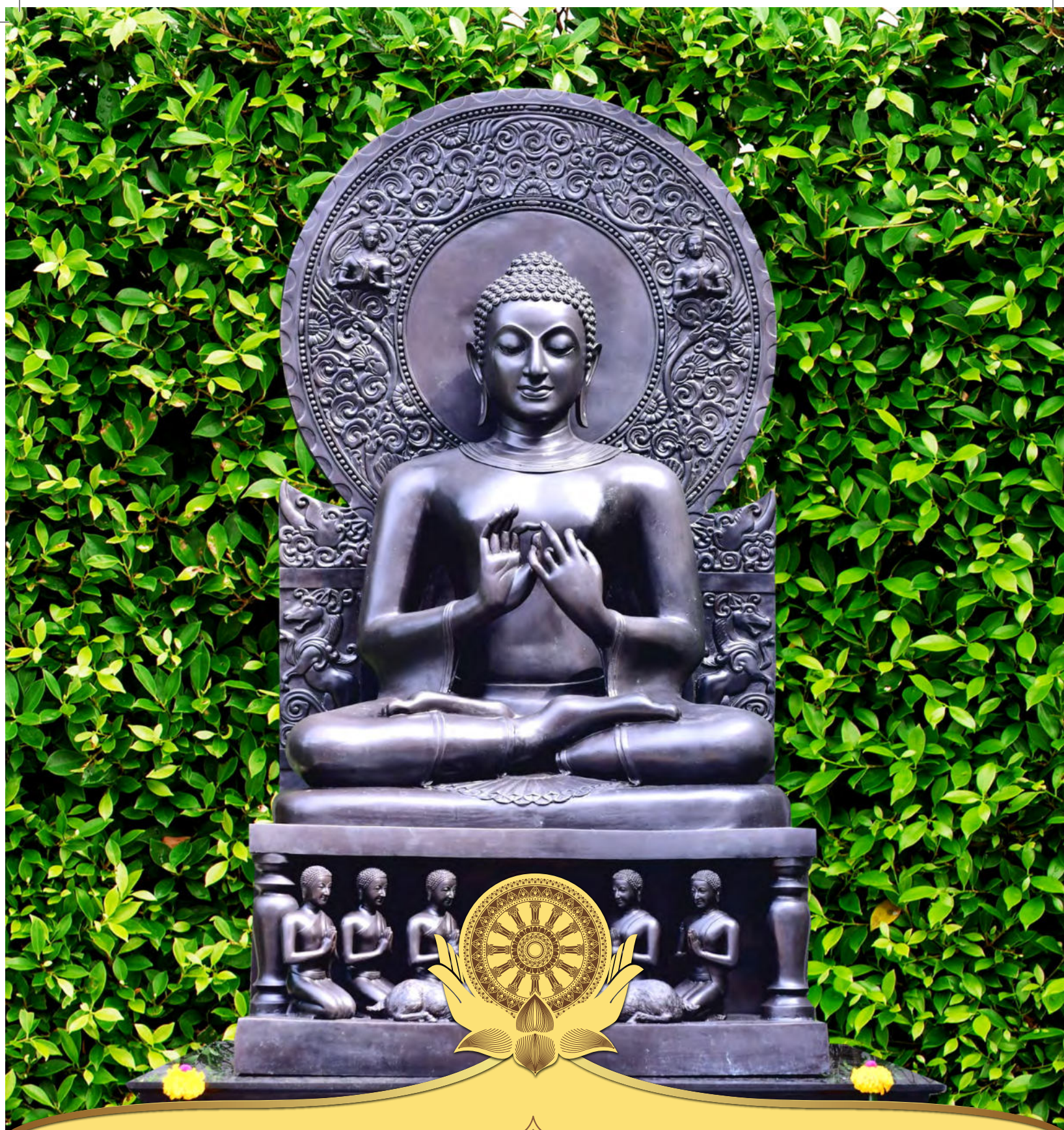
มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต และพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา

ดร.ชัยยุทธ ปิณฑน์โอวาท	ประธาน
ดร.อรรณพ ปิณฑน์โอวาท	รองประธาน
ดร.อรอนงค์ ปิณฑน์โอวาท สกุศลธัญ	เลขานุการและผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ฯ
ดร.ธัญ สกุศลธัญ	ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ฯ
คุณอรณมล โรจน์ไชยอรุณ	เหรัญญิก
คุณชัยฉัตร ปิณฑน์โอวาท	กรรมการ
คุณชัยวิชิต ปิณฑน์โอวาท	กรรมการ

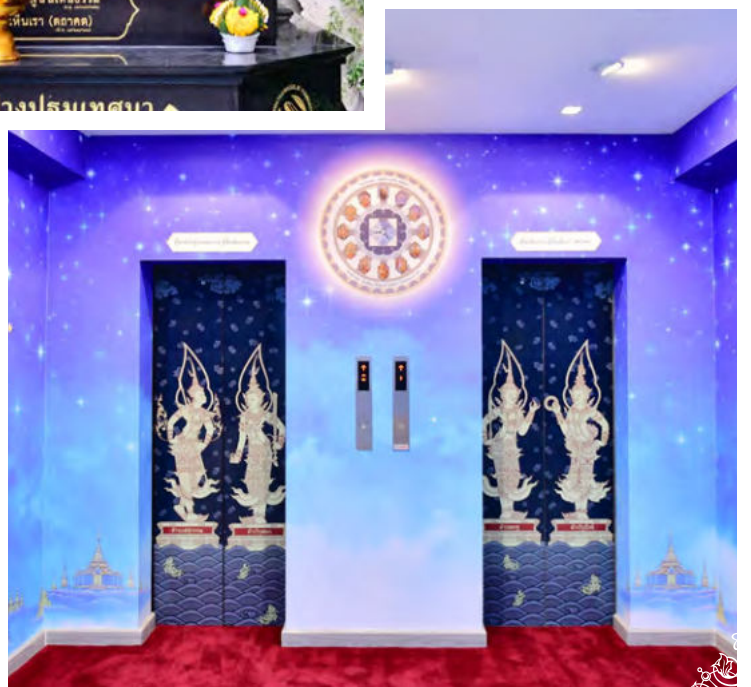
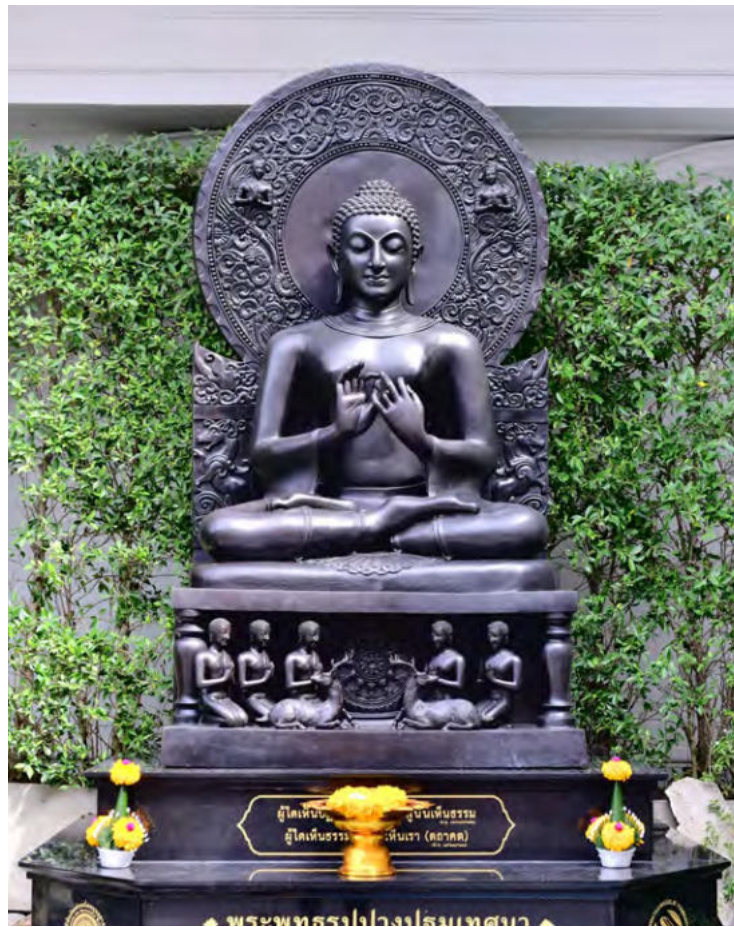
คณะทำงาน

คุณปรีชา สุขสง, ป.ธ.๙ (หัวหน้าทีม)	คุณอภิชา เล่าห์มงคล
คุณเบญจมาภรณ์ อ่อนรัมย์ (รองหัวหน้าทีม)	คุณจักรพงษ์ วีระศักดิ์
คุณกรรณิกา พันทอง	คุณวัฒนา สุญจันท์
คุณอดิพงษ์ โอวาทรัตนกุล	คุณอาภาภรณ์ ผ่องใส
คุณนิตยาวรรณ สาทร	คุณจุฑาทิพย์ วีระศักดิ์
คุณจงรัก ไพรวัลย์	

การดับทุกข์
มัทศจรรยแห่งพระพุทธศาสนา
และความจริงของชีวิต

การดับทุกข์ มัทศจรรยแห่งพระพุทธศาสนา และความจริงของชีวิต

พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นในโลก โดยพระพุทธเจ้า (เจ้าชายสิทธัตถะ) ได้ตัดสินพระทัยครั้งสำคัญ ออกผนวชเพื่อค้นหาทางปฏิบัติเพื่อการดับทุกข์ให้แก่ตนและมวลมนุษย์ จนกระทั่งได้ตรัสรู้หลักธรรมเกี่ยวกับพระอริยสัจสี่ (คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค) กฎธรรมชาติที่ทำให้มนุษย์ผู้ไม่รู้เท่าทันต้องพบกับความทุกข์ (อริยสัจข้อที่ ๑ - ทุกข์) นั่นคือ กฎไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) และกฎปฏิจจสมุปบาทสมุทยวาร คือกระบวนการเกิดของความทุกข์ (เป็นอริยสัจข้อที่ ๒ - สมุทัย)

เมื่อรู้สาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ พระองค์ทรงค้นพบความดับทุกข์ (นิโรธ) ซึ่งกระบวนการความดับทุกข์ ก็คือ ปฏิจจสมุปบาทนิโรธวาร ซึ่งนำไปสู่นิพพาน สิ้นสุดการเวียนว่ายตายเกิด เป็นบรมสุข เป็นการดับทุกข์โดยสิ้นเชิง เป็นความมัทศจรรยแห่งพระพุทธศาสนา และเป็นเพียงศาสนาเดียวเท่านั้น ที่สอนวิธีดับทุกข์ถึงขั้นโลกุตระ ซึ่งเป็นสุดยอดของการดับทุกข์ (เป็นอริยสัจข้อที่ ๓ - นิโรธ)

สำหรับอริยสัจข้อที่ ๔ คือ มรรค ๘ หรือมัชฌิมาปฏิปทา (ทางสายกลาง) เป็นทางปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์ คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ ประกอบด้วย กลุ่มที่ ๑: สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ กลุ่มที่ ๒: สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ กลุ่มที่ ๓: สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ เรียงตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ดังนี้ กลุ่มที่ ๑: ปัญญา กลุ่มที่ ๒: ศีล กลุ่มที่ ๓: สมาธิ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่สามารถปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์ขั้นโลกียะ และขั้นโลกุตระ

การดับทุกข์ขั้นโลกียะ ยังต้องมีการเวียนว่ายตายเกิด ยังมีความทุกข์เพราะยังมีการเกิดในสังสารวัฏ ๓๑ ภูมิ การดับทุกข์ขั้นโลกุตระ หยุดการเวียนว่ายตายเกิด สิ้นสุดทุกข์อย่างถาวร ด้วยการเข้าสู่พระนิพพาน

พิพัตถ์จรรยของพระพุทธศาสนาได้นำเรื่องราวและหลักธรรมปฏิบัติทั้งขั้นโลกียะและโลกุตระมาศึกษาเพื่อให้เข้าใจ โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการดับทุกข์โดยสิ้นเชิง หลุดพ้นการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร

การดับทุกข์ขั้นสูงสุดของพระพุทธศาสนา คือการละและตัดความยึดมั่นถือมั่นในทุกสิ่ง

“พราหมณ์ผู้ดับทุกข์ได้แล้ว ย่อมอยู่เป็นสุขแท้ทุกเวลา ผู้ใดไม่ติดในกาม มีใจเย็น ไม่มีอุปธิ ตัดความเกี่ยวข้องทุกอย่างได้แล้ว บรรเทาความกระวนกระวายในใจ ถึงความสงบแห่งจิต เป็นผู้สงบระงับแล้ว ย่อมอยู่เป็นสุข” (วิ. จุลล. ๗/๒๔๙/๑๐๖)

“ชนเหล่าใดย่อมรู้ชัดซึ่งทุกข์ เหตุเกิดแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ โดยประการทั้งปวงไม่มีเหลือ และรู้ชัดซึ่งทางให้ถึงความสงบทุกข์ ชนเหล่านั้นถึงพร้อมแล้วด้วยเจโตวิมุตติ และปัญญาวิมุตติ ควรเพื่อกระทำที่สุดทุกข์ ไม่เข้าถึงชาติและชรา” (ส. มหา. ๑๙/๑๗๐๒/๕๔๓)

ความจริงของชีวิตเกี่ยวกับความทุกข์

ความจริงของชีวิต : ทุกคนเกิดมาล้วนแต่มีความทุกข์ เพราะต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย ทุกข์เพราะสูญเสียสิ่งที่ตนรัก ไม่สมหวังในสิ่งที่ตนปรารถนา

ความจริง : ความทุกข์เกิดจากเราทำเอง

- ทุกข์เพราะไม่รู้จักพอ (โลภ : โลภะ)
- ทุกข์เพราะผิดหวัง (โกรธ : โทสะ)
- ทุกข์เพราะหลงในอำนาจวาสนา และสูญเสียสิ่งที่เคยมี (หลง : โมหะ)
- ทุกข์เพราะกิเลส (โลภะ โทสะ โมหะ) รวมเรียกว่า ตัณหา

ความจริง : ชอบคิดแต่สิ่งที่เคยได้แล้วสูญเสีย ใจก็เป็นทุกข์

ความจริง : ไม่มีก็ทุกข์ มีมากก็ทุกข์ ทำไมเป็นเช่นนั้น

ความจริง : ทุกคนรู้ว่าทำอะไรเป็นสิ่งดี ทำอะไรเป็นสิ่งไม่ดี ทำไมจึงไม่เลือกทำแต่สิ่งดี ๆ ทำไปแล้วก็ทุกข์ใจ

ความจริง : ความเข้าใจใน “สังสารวัฏ ๓๑ ภูมิ” การเวียนว่ายตายเกิด จึงช่วยทำให้คนปฏิบัติดี

ความจริง : ความเข้าใจในกฎแห่งกรรม ช่วยให้ทำแต่ความดี ปฏิบัติชอบ

ความจริง : ความรู้จักคำว่า “พอ” และดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง จึงเป็นความสุข

ความจริง : ความทุกข์และปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นเพียงบางส่วนของชีวิต

ความจริง : ทุกวันนี้ท่านจะวิ่งเข้าหาปัญหาเพิ่ม (ความทุกข์) ในชีวิต จนวันสุดท้ายของชีวิต หรือท่านจะหาวิธีหาความสุขที่แท้จริงตามหลักพระพุทธศาสนาที่จะแก้ปัญหาลำคัญในชีวิต โดยไม่ต้องใช้เงินเลย สิ่งสำคัญที่สุดทางพระพุทธศาสนา คือ “ใจ” หรือ “จิต” ของทุกคนเป็นอมตะ (ไม่เคยตาย) จิตวิญญาณของทุกคนสะสมความดีความชั่วติดกับจิตวิญญาณไปทุกภพของการเวียนว่ายตายเกิด (สังสารวัฏ ๓๑ ภูมิ)

ความจริง : ทำไมยังมี ยิ่งทุกข์

ไม่มี ก็ทุกข์

มีแต่พอดี สุขที่สุด

ความจริง : ความทุกข์/สุขทั้งกายและใจ ทุกคนปรารถนาสุขกายและใจ (ทั้ง ๒ อย่าง)

ความจริง : ระหว่างการรักษากายและใจ

- การรักษาใจ รักษายากกว่ารักษากาย
- การรักษากายต้องใช้เงิน อาจต้องใช้มากจนหมดตัว
- การรักษาใจยากกว่า แต่ไม่ต้องใช้เงิน

ความจริง : ทุกคนมีเวลาสำหรับทุกเรื่อง ขึ้นอยู่กับเราจะให้ความสำคัญในเรื่องใดในชีวิต ดังนั้น คำว่า “ไม่มีเวลา” จึงไม่เกิดขึ้น ถ้าเราเห็นความสำคัญของการศึกษาเรื่อง “การดับทุกข์” และสร้างสุขอย่างแท้จริง เราก็จะแบ่งเวลาให้กับตัวเองในการศึกษาและปฏิบัติธรรม เพื่อสะสมบุญบารมีสำหรับชาติหน้า

ความจริง : ท่านเคยประสบกับสิ่งนี้หรือไม่

“ยิ่งได้ยิ่งทุกข์ แต่ยิ่งให้ยิ่งสุข”

พระพุทธศาสนาสอนให้ท่านรู้จักเรื่องดังกล่าวสูงไปกว่านั้นอีก คือ

สุขขั้นสูงสุด คือการละหมดทุกอย่างโดยเฉพาะการละกิเลส

“ความสุขในโลกและทิพย์สุข ย่อมไม่ถึงเสียวที่ ๑๖ แห่งสุขคือความสิ้นตัณหา”

(ช.อ. ๒๕/๕๒/๘๘)

การตัดสินใจศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเป็นของทุกท่าน เพราะพระธรรมที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นสิ่งที่ทุกท่านพึงเรียนรู้ พึงสัมผัสให้เห็นจริงด้วยตนเอง ไม่ต้องเชื่อใครทั้งสิ้น พระพุทธศาสนกล้าพิสูจน์ถึงความจริงที่เป็นอมตะตลอดกาล โดยเฉพาะพระอริยสัจสี่ (ความจริงอันประเสริฐสี่ประการ) คือ ทุกข์ (ความทุกข์) สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) นิโรธ (ความดับทุกข์) มรรค (ทางปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์) ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการที่พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ได้ตรัสรู้ ผ่านการพิสูจน์มานานกว่า ๒,๕๐๐ ปี และจะเป็นจริงตลอดกาล

ข้อเตือนใจ

สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของทุกคนคือ อย่าประมาทในชีวิตในการเริ่มต้นทำความดีเพื่อตัวเองและผู้อื่นตั้งแต่บัดนี้ เพราะความตายเกิดขึ้นได้กับทุกคนในทุกขณะจิต ท่านได้เริ่มสะสมบุญสำหรับชาติหน้าแล้วหรือยัง?

พระพุทธศาสนา : ศึกษาเกี่ยวกับชีวิต

ณ พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา เราได้ใช้เวลาศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมเนื้อหาต่าง ๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ครอบคลุมพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเวลากว่า ๑๐ ปี และนำมาจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ฯ แห่งนี้ โดยผู้เข้ามาเยี่ยมชมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น หากท่านสละเวลามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ฯ เพียงไม่กี่ชั่วโมง ในหนึ่งวัน ท่านก็จะได้เรียนรู้เรื่องที่เราได้ทำกันมาร่วม ๑๐ ปี จะได้พบความมหัศจรรย์ของพระพุทธศาสนา เพื่อน้อมนำมาใช้กับชีวิตของเราเองในรูปแบบต่าง ๆ เราไม่ได้บอกให้ท่านหยุดทำธุรกิจ แต่เรากำลังบอกให้ท่านนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการทำธุรกิจและการลงทุนอย่างมีความสุข

นอกจากนี้ในแต่ละโซน จะมีการติด QR-Code สำหรับแสดงเนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความสำหรับอ่านเสียงบรรยายสำหรับฟัง รวมถึงคลิปวิดีโอ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เยี่ยมชมทุกท่านได้รับสาระให้ได้มากที่สุด สิ่งที่เราหวังจากท่านคือ หากเยี่ยมชมแล้วได้รับประโยชน์ ขอท่านช่วยชักชวนคนที่ท่านรู้จักไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง เพื่อน ผู้ได้บังคับบัญชาองค์กรของท่าน ให้มาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา อย่างน้อย ๑ ครั้งในชีวิต มาพิสูจน์และเรียนรู้ด้วยตนเอง ถือเป็นบุญและโชคดีที่เราได้มาเกิดในประเทศที่เป็นเมืองพุทธ

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อำนวยพรให้ท่านและครอบครัว พบแต่ความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้น และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจรรโลงพุทธศาสนา ให้เจริญรุ่งเรืองตลอดไปตราบนานเท่านาน

ด้วยความปรารถนาดี

คณะผู้บริหารพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา

สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อฟังเสียง
บรรยายธรรม

สรุปหลักธรรมที่สำคัญของพระพุทธศาสนา โดย หลวงปู่เปลี่ยน ปณฺญาปทีโป

หลักคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย อริยสัจ - ความจริง ๔ ประการ

หมวดที่ ๑ ทุกข์ (ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ)

- ๑.๑ ขาติ ปิทุกขา ความเกิดเป็นทุกข์
- ๑.๒ กำหนดรู้ธรรมชาติของกายสังขาร
- ๑.๓ ชั้นทั้ง ๕ เป็นภาระหนัก

(ชั้น ๕: รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ)

- ๑.๔ อายุตนะ ๑๒ เป็นของร้อน
- ๑.๕ การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร
- ๑.๖ ทุกข์ของการเวียนว่ายตายเกิด
- ๑.๗ สังขารที่มีวิญญาณและสังขารที่ไม่มีวิญญาณ
- ๑.๘ สังขารเป็นทุกข์อย่างยิ่ง

สังขาร = รูปร่างกาย = ธาตุ ๔: ดิน น้ำ ลม ไฟ
= รูปชั้น

ทุกข์ = พระไตรลักษณ์: อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

- ๑.๙ สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง

หมวดที่ ๒ สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์)

- ๒.๑ กิเลสตัณหาเป็นเหตุให้เกิดทุกข์
- ๒.๒ ทุกข์เพราะความถือมั่น

หมวดที่ ๓ นิโรธ (ความดับทุกข์)

- ๓.๑ ค้นคว้าหาทางดับทุกข์
- ๓.๒ อูบายละอุปทานสิ่งทั้งหลายในโลก
- ๓.๓ ผู้ไม่หวั่นไหวในโลกธรรม ๘
- ๓.๔ สิ่งทั้งหลายมีความเกิดดับเป็นธรรมดา
- ๓.๕ สิ่งใดเกิดขึ้น สิ่งนั้นย่อมเสื่อมไปสิ้นไปเป็นธรรมดา

หมวดที่ ๔ มรรค (ทางปฏิบัติเพื่อความดับทุกข์)

- ๔.๑ กิเลสนั้น เป็นโรคของใจ ยาแก้ไขคือธรรมะ
มีศีล สมาธิ และปัญญา
- ๔.๒ สังขารทั้งหลายมีความเกิดขึ้นตั้งอยู่แล้วดับไป
- ๔.๓ สิ่งใดเกิดขึ้น สิ่งนั้นย่อมดับไป
- ๔.๔ ชั้น ๕ : รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
อยู่ในไตรลักษณ์
- ๔.๕ สิ่งทั้งปวงอยู่ในไตรลักษณ์
- ๔.๖ การปฏิบัติเพื่อหาทางพ้นทุกข์
- ๔.๗ ปฏิบัติตามทางสายกลาง
- ๔.๘ ศีล สมาธิ ปัญญา มรรค ๘ ประการ
- ๔.๙ สพเพสขารรา อนิจจา ทุกขา อนัตตา
- ๔.๑๐ รูปัง อนิจจัง รูปัง ทุกขัง รูปัง อนัตตา
- ๔.๑๑ อูบายทำให้ใจสงบเป็นสมาธิ
- ๔.๑๒ วิราคะธรรม

สรุปหลักธรรมที่สำคัญของพระพุทธศาสนา

โดย พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อดุสิต)

สมณะภavana และวิปัสสนาภavana

๑. สติ+ปัญญา+ปฐมฌาน
๒. ทุติยฌาน+ตติยฌาน+จตุตถฌาน
๓. มหาสติปัฏฐานสูตร
๔. กายานุปัสสนา สรุป
 - ๔.๑ กายานุปัสสนา-อานาปานบรรพ
 - ๔.๒ กายานุปัสสนา-อิริยาบถบรรพ
 - ๔.๓ กายานุปัสสนา-สัมปชัญญะบรรพ
 - ๔.๔ กายานุปัสสนา-ปฏิกุศลมนสิการบรรพ
 - ๔.๕ กายานุปัสสนา-ธาตุมนสิการบรรพ
 - ๔.๖ กายานุปัสสนา-นวสีลิกาบรรพ
๕. เวทนานุปัสสนา
๖. จิตตานุปัสสนา
๗. อัมมานุปัสสนา สรุป
 - ๗.๑ อัมมานุปัสสนา-นิวรรณ์บรรพ
 - ๗.๒ อัมมานุปัสสนา-ชั้นธบรรพ
 - ๗.๓ อัมมานุปัสสนา-อายตณบรรพ
 - ๗.๔ อัมมานุปัสสนา-โพฆชกบรรพ
 - ๗.๕ อัมมานุปัสสนา-สัจจบรรพ
 - ๗.๖ อัมมานุปัสสนา-สัจจบรรพ (สรุป)

พระอริยบุคคล

พระโสดาบัน

๑. อารมณ์พระโสดาบัน (พุทฺธจริต) (๑)
๒. อารมณ์พระโสดาบัน (พุทฺธจริต) (๒)
๓. พระโสดาบันสุกขวิปัสสโก-มรรค ๘
๔. พระโสดาบันสุกขวิปัสสโก-พรหมวิหาร ๔
๕. พระโสดาบันสุกขวิปัสสโก-อริยสัจ ๔
๖. พระโสดาบันสุกขวิปัสสโก-बारमी ๑๐
๗. การทรงอารมณ์เพื่อเข้าถึงพระโสดาบัน
๘. สัญญาณของพระโสดาบัน
๙. อารมณ์ของพระโสดาบัน

สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อฟังเสียง
บรรยายธรรม

๑๐. อารมณ์ของพระโสดาบันและพระสกิทาคามีมรรค (๑)
๑๑. อารมณ์ของพระโสดาบันและพระสกิทาคามีมรรค (๒)

พระสกิทาคามี

๑. พระสกิทาคามีสุกขวิปัสสโก (๑)
๒. พระสกิทาคามีสุกขวิปัสสโก (๒)
๓. การเข้าถึงพระสกิทาคามีมรรค

พระอนาคามี

๑. พระอนาคามีสุกขวิปัสสโก-ตัดราคะ
๒. พระอนาคามีสุกขวิปัสสโก-ตัดโทสะ
๓. การปฏิบัติเพื่อพระอนาคามีมรรค
๔. การปฏิบัติเพื่อพระอนาคามีมรรค (๒)
๕. การปฏิบัติเพื่อพระอนาคามีมรรค (๓)
๖. พระอนาคามีมรรค
๗. สรุปการปฏิบัติเพื่อพระอนาคามีผล

พระอรหันต์

๑. พระอรหันต์สุกขวิปัสสโก (๑)
๒. พระอรหันต์สุกขวิปัสสโก (๒)

๑. อนุโลมและปฏิโลม
๒. ทบทวนวิธีการปฏิบัติ
๓. หมวดพระอริยเจ้า-พระโสดาบัน, พระสกิทาคามี
๔. หมวดพระอริยเจ้า-พระอนาคามี, พระอรหันต์

พระไตรปิฎกภาษาบาลี ๔๕ เล่ม

พระไตรปิฎกภาษาบาลีอักษรไทย
ฉบับสยามรัฐ (ฉบับหลวง) ๔๕ เล่ม

สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่ออ่าน พระไตรปิฎกและอรรถกถา

สแกนคิวอาร์โค้ดผ่านมือถือ
เพื่อเปิด/ดาวน์โหลดในรูปแบบ .pdf ไฟล์
จากเว็บไซต์ www.thammapedia.com
(ข้อมูลจาก: โปรแกรมเรียนพระไตรปิฎก เวอร์ชัน ๒.๑)

อ่านพระไตรปิฎก-อรรถกถา
และธรรมนิพนธ์ของครูบาอาจารย์

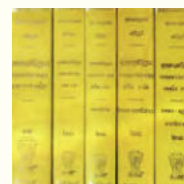
พระไตรปิฎกแปลไทย ๔๕ เล่ม

พระไตรปิฎกแปลไทย
ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ๔๕ เล่ม

อรรถกถาแปลไทย ๙๑ เล่ม

พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปลไทย
ฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ๙๑ เล่ม

อรรถกถาภาษาบาลี ๔๘ เล่ม

อรรถกถาบาลีอักษรไทย
ฉบับสยามรัฐ ๔๘ เล่ม

หลักสูตรนักธรรม/ธรรมศึกษา

หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี - โท - เอก
นวโกวาท, พุทธประวัติ, อนุพุทธประวัติ,
วินัยมุข, ธรรมวิภาค, ธรรมวิจารณ์ ฯลฯ

หลักสูตรเปรียญธรรม

หลักสูตรเปรียญธรรม ๑ ถึง ๙ ประโยค
บาลีไวยากรณ์, อัมมปัทมสูตรกถา, มังคลัตถปิณี,
สมันตปาสาทิกา, วิสุทธิมรรค, อภิธัมมัตถสังคหะ ฯลฯ

หมวดสำหรับบุคคลทั่วไป

มิลินทปัญหา, ภิกขุปาฏิโมกขปาฐะ, มนต์พิธี,
สังคหะ, บทสวดมนต์ ฯลฯ

หนังสือธรรมะประวัติ

ปฏิปทาพระธุดงค์กรรมฐาน
สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต
จากโครงการหนังสือบูรพาจารย์

ธรรมนิพนธ์

ธรรมนิพนธ์ โดย
พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)
ร่วมงานประพันธ์และชุดธรรมโฆษณ์

ธรรมนิพนธ์

ธรรมนิพนธ์ โดย
สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต)
รวมจำนวน ๓๕๔ เรื่อง

อ่านหนังสือออนไลน์
หนังสือธรรมะ
และชุดหนังสือบรรจุในกระเป๋านักเรียนของมูลนิธิ

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต)
วัดญาณเวศกวัน จ.นครปฐม

พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)
วัดชลประทานรังสฤษฎ์ จ.นนทบุรี

สแกนคิวอาร์โค้ดเพื่อฟัง พระธรรมเทศนาของครูบาอาจารย์

สแกนคิวอาร์โค้ดผ่านมือถือ

เพื่อฟังพระธรรมเทศนาของพระบูรพาจารย์และครูบาอาจารย์ทั้งด้านปริยัติและด้านปฏิบัติ
(รวมทั้งหมด ๒๒ องค์ หัวข้อธรรมประมาณ ๕,๐๐๐ เรื่อง)

พระธรรมเทศนาของครูบาอาจารย์
รวมทั้งหมด ๒๒ องค์ (ประมาณ ๕,๐๐๐ เรื่อง)

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณสังวร
วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

พระราชวุดาจารย์ (หลวงปู่ดูลย์ อตุโล)
วัดบูรพาาราม จ.สุรินทร์

หลวงปู่ฝั้น อาจาโร
วัดป่าอุดมสมพร จ.สกลนคร

หลวงปู่จวน กุลเชฏโฐ
วัดเจติยาภิรติวิหาร (ภูทอก) จ.หนองคาย

พระโพธิญาณเถร (หลวงพ่อชา สุภทฺโท)
วัดหนองป่าพง จ.อุบลราชธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงปู่ฤๅษีลิงดำ)
วัดจันทาราม (วัดท่าซุง) จ.อุทัยธานี

พระครูสุทธิธรรมรังษี (หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท)
วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม จ.ปทุมธานี

พระญาณสิทธาจารย์ (สิม พุทธาจาโร)
วัดถ้ำผาล่อง จ.เชียงใหม่

พระราชนิโรธรังสีคัมภีร์ปัญญาวិเศษย์
วัดหินหมากเป้ง จ.หนองคาย

พระโพธิธรรมาจารย์เถร (หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ)
วัดป่าเขาน้อย จ.บุรีรัมย์

หลวงปู่จาม มหาบุญโญ
วัดป่าวิเวกวัฒนาราม จ.มุกดาหาร

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต
วัดบรรพตคีรี (วัดภูจ้อก้อ) จ.มุกดาหาร

พระราชสังวรญาณ (หลวงพ่อพุธ ฐานิโย)
วัดป่าสาละวัน จ.นครราชสีมา

พระสุธรรมคณาจารย์ (หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ)
วัดอรัญญบรรพต จ.หนองคาย

หลวงปู่จันทา ถาวโร
วัดป่าเขาน้อย จ.พิจิตร

หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน
วัดป่าบ้านตาด จ.อุดรธานี

พระภาวนาวิสุทธิญาณเถร (หลวงปู่แบน ธนากโร)
วัดค้อยธรรมเจดีย์ จ.สกลนคร

หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป
วัดอรัญญวิเวก จ.เชียงใหม่

หลวงปู่ทัตย์ สิริธโร
วัดเขาใหญ่เจริญธรรมญาณสัมปันโน จ.นครราชสีมา

โดย พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)
วัดธารน้ำไหล จ.สุราษฎร์ธานี

สารบัญ

พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา “พิพิธภัณฑ์แห่งพุทธปัญญา”

การดับทุกข์: มหัทธรรยพระพุทธานุภาพ และความจริงของชีวิต

ประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา

ภาพวาดพุทธประวัติโดยย่อ

พระพุทธเจ้า ๒๙ พระองค์

สรุปเนื้อหาหลัก ๑๒ โชน

โซนที่ ๑ จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า

๑.๑ ระเบียบภาพพุทธประวัติ ๘๐ ภาพ

๑.๒ พระพุทธรูปจิตร ๖๐ ปาง

๑.๓ ภาพวาดพุทธประวัติ ๘๐ ภาพพร้อมคำบรรยายและอ้างอิงพระไตรปิฎก

๑.๔ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา

๑.๕ พระพุทธรูปประจำพระอารามหลวงทั่วประเทศ

โซนที่ ๒ จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับพระธรรม

๒.๑ เส้าธรรมะ : ธรรมที่เป็นหลักการสำคัญจัดสงเคราะห์ในอริยสัจ ๔

และเส้าธรรมะจกักกัปปวัตตนสูตร

๒.๒ กาลานุกรม พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก

๒.๓ พระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร?

๒.๔ ภาพพุทธสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล

โซนที่ ๓ จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับพระสงฆ์: รูปปั้นและประวัติพระบูรพาจารย์ด้านอภิญา ทรงแปฏิบัติ

เอื้อมหานชน จำนวน ๑๘ องค์

โซนที่ ๔ พระบรมสารีริกธาตุ และพระอรหันตธาตุ (โซนนี้ได้ย้ายไปจัดแสดงไว้บนอาคารพิพิธภัณฑ์ชั้น ๔ แล้ว)

โซนที่ ๕ โลเกียภูมิและพระธรรม

๕.๑ ภาพวาดพระมาลัยเทวเถระท่อนรก-สวรรค์

๕.๒ โลเกียภูมิ และสังสารวัฏ ๓๑ ภูมิ

๕.๓ ถ้ำพระอริยสงฆ์ และห้องอสุภะกรรมฐาน

๕.๔ หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป ธรรมะที่หลวงปู่ฝากไว้

๕.๕ สรุปหลักธรรมที่เป็นหัวใจสำคัญในพระพุทธศาสนา

โซนที่ ๖ จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับบัว ๔ เหล่าและภาพ ๓ มิติ

โซนที่ ๗ ประวัติสมเด็จพระสังฆราชฯ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ จำนวน ๒๐ พระองค์

โซนที่ ๘ ประวัติพระอัครสาวกองค์สำคัญของพระพุทธเจ้า ได้แก่ อัสติมหาสาวก

โซนที่ ๙ พระพุทธรูปเกี่ยวกับพระนิพพาน และวิหารพระโพธิสัตว์

โซนที่ ๑๐ หลักธรรมปฏิบัติเพื่อการบรรลุความเป็นพระอริยบุคคล และโลกุตตรภูมิ

๑๐.๑ สรุปธรรมเทศนาที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา โดย หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป

๑๐.๒ ศิล สมาธิ ปัญญา ในทางปฏิบัติ โดย หลวงพ่อพุธ ฐานิโย

๑๐.๓ การเจริญสมณะและวิปัสสนา โดย สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณสังวร

๑๐.๔ อุบายแห่งวิปัสสนาอันเป็นเครื่องถ่ายถอนกิเลส โดย พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ

- ๑๐.๕ การปฏิบัติเริ่มต้น จนเข้าถึงนิพพาน โดย พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)
๑๐.๖ ธรรมเนียมปฏิบัติเพื่อบรรลุความเป็นพระอรหันต์ โดย พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุศล)
๑๐.๗ มุตโตทัย แนวทางปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้น โดย พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร

โซนที่ ๑๑ ลานธรรมปฏิบัติ

โซนที่ ๑๒ รูปปั้นและประวัติพระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาธุดงค์คุณ จำนวน ๓๐ องค์

โซนพิเศษ (ชั้น ๔) โลเกียภูมิและโลกุตตรภูมิ

๑. พระพุทธรูป

- ๑.๑ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา พระประธานประจำพิพิธภัณฑ์ฯ
- ๑.๒ พระประวัติพระพุทธเจ้า ๒๙ พระองค์

๒. พระธรรม

๒.๑ ปฏิบัติสมุปบาท

- ปฏิบัติสมุปบาท สมุทวาร กระบวนการเวียนว่ายตายเกิด (เกิดความทุกข์): โลเกียภูมิ
- ปฏิบัติสมุปบาท นิโรธวาร กระบวนการหยุดการเวียนว่ายตายเกิด (ดับความทุกข์): โลกุตตรภูมิ

๒.๒ เสาธรรมะ

- ไตรสิกขา: ศีล สมาธิ ปัญญา
- หลักธรรมที่เป็นหลักการสำคัญ จัดสงเคราะห์ในอริยสัจ ๔
- ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
- อมฤตพจนนา: พุทธศาสนสุภาษิต
- โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ

๒.๓ สรุปหลักธรรมที่สำคัญในพระพุทธศาสนา

๒.๔ แผนผังธรรมะ

๓. พระสงฆ์

๓.๑ ชุ่มพระสรีรีเถระ

๓.๒ รูปปั้นพระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาเอื้อมหาชน จำนวน ๙ องค์

๓.๓ รูปปั้นพระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาธุดงค์คุณ จำนวน ๙ องค์

๓.๔ ประมวลคำสอนของพระบูรพาจารย์

- หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป
- หลวงพ่อพุทธ ฐานิโย
- สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณสังวร
- พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)
- พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุศล)
- พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร

ประวัติความเป็นมาของ พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา

พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๑ ซ.พัฒนาการ ๖๔ ถ.พัฒนาการ แขวง
ประเทศ เขตประเทศ กรุงเทพฯ โดยได้รับความเมตตาจากหลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป วัดอรัญญวิเวก
อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ เป็นผู้ตั้งชื่อพิพิธภัณฑ์ฯ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์หลักและปณิธานตลอดถึงความ
ตั้งใจในการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ฯ นั่นคือเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม
ต่างๆ ในการทำนุบำรุงและจรรโลงพระพุทธศาสนาให้อยู่ยั่งยืนตราบนานเท่านาน

พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลและบริหารงานโดย “มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต”

พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา ได้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงพระเมตตาเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธี

กระเป๋านั่งสวดธรรมะ
ของมูลนิธิธรรมทานกุศลจิต

มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยครอบครัว “ปิ่นอินโอรส” มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำสื่อต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และเผยแผ่ความรู้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา มุ่งเน้นในด้านการส่งเสริม เผยแพร่หลักธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และธรรมะบรรยาย, ธรรมนิพนธ์ของครูบาอาจารย์ทั้งด้านปริยัติและด้านปฏิบัติเป็นหลัก โดยได้จัดทำเว็บไซต์ชื่อ thammapedia.com, ได้คัดเลือกหนังสือธรรมะที่ทรงคุณค่าทางพระพุทธศาสนา, ได้รวบรวมพระไตรปิฎก ธรรมบรรยาย ธรรมนิพนธ์ บรรจุเนื้อหาจัดทำเป็นแผ่นดีวีดีและได้นำหนังสือและแผ่นดีวีดีดังกล่าว มาบรรจุไว้ในกระเป๋าธรรมะเป็นชุด เรียกว่า กระเป๋านั่งสวดธรรมะของมูลนิธิธรรมทานกุศลจิต”

ซึ่งตลอดระยะเวลาเกือบ ๑๐ ปี ทางมูลนิธิฯ ได้ถวายกระเป๋านั่งสวดธรรมะดังกล่าว แก่พระสงฆ์ในโครงการอบรมพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง, พระสงฆ์ในโครงการอบรมพระธรรมทูตภายในประเทศ, โครงการอบรมครูแผนกธรรมและแผนกบาลี รวมถึงการมอบชุดกระเป๋านั่งสวดดังกล่าว ให้แก่นิสิตนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาวิชาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย รวมถึงพุทธศาสนิกชนและประชาชนทั่วไปที่สนใจในโอกาสงานบุญกุศลต่าง ๆ

หลังจากคณะผู้บริหารมูลนิธิฯ ได้ใช้เวลาในการศึกษาพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จากธรรมเนียมปฏิบัติของครูบาอาจารย์ผู้เป็นพระบูรพาจารย์ทั้งทางด้านปริยัติทั้งด้านปฏิบัติมาเป็นเวลาเกือบ ๑๐ ปี จึงได้มีความประสงค์และตั้งมั่นในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์รวบรวมความรู้ด้านต่างๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา โดยมีเป้าหมายที่จะให้เป็น **“พิพิธภัณฑ์แห่งพุทธปัญญา”** คณะกรรมการมูลนิธิฯ จึงได้มีมติและตัดสินใจใช้อาคารแห่งนี้ ซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์ที่ได้ซื้อไว้เมื่อ ๓๐ กว่าปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาดำเนินการปรับปรุงและตกแต่งพื้นที่ให้มีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ใหม่เป็นพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยการปรับปรุงชั้น ๑ และชั้น ๒ ของอาคาร ซึ่งมีเนื้อที่รวมประมาณ ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ได้แบ่งเป็นห้องมินิเธียเตอร์และแบ่งเป็นโซนสำหรับจัดแสดงเนื้อหาทั้งหมด ๑๒ โซนหลัก ปัจจุบันยังได้ใช้พื้นที่อาคารชั้น ๔ เพิ่มเป็นโซนพิเศษ และเป็นส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์ฯ อีกด้วย

นอกจากนี้ยังได้มีการนำเอาเทคโนโลยีในปัจจุบันมาผสมผสานเข้ากับการเผยแพร่เนื้อหาทั้งหมดที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ฯ ผ่านแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ หรืออุปกรณ์แท็บเล็ต ซึ่งรองรับทั้งระบบ iOS (App Store) และระบบ Android (Google play) ซึ่งถือเป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา โดยมุ่งหวังให้พระภิกษุสามเณร นิสิต นักศึกษา นักวิชาการด้านพุทธศาสนา ตลอดจนประชาชนที่สนใจ ไม่ว่าจะอยู่ที่แห่งใดในโลกนี้ แม้จะไม่สามารถเดินทางมาชมที่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ได้ ก็ยังสามารถเข้าถึงเนื้อหาต่างๆ ได้จากทั่วทุกแห่งบนโลก ผ่านแอปพลิเคชันดังกล่าว

ภาพวาดพุทธประวัติโดยย่อ

ภาพวาดพระพุทธประวัติโดยย่อ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ปัจจุบัน ตั้งแต่ประสูติจนถึงเสด็จดับขันธ-
ปรินิพพาน โดยพื้นที่ตรงกลางของภาพได้สื่อความหมายถึง ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา หรือ สะอาด สว่าง สงบ และ
แวดล้อมด้วยภาพเหตุการณ์ที่สำคัญในพระพุทธประวัติ ประกอบด้วย

- ❖ ภาพจุดที่ ๑ : เป็นภาพตอนเจ้าชายสิทธัตถะประสูติ ณ สวนลุมพินีวัน
- ❖ ภาพจุดที่ ๒ : เป็นภาพตอนที่เจ้าชายเสด็จประพาสอุทยาน และได้ทอดพระเนตรเทวทูต ๔ เป็นนิมิต คือ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ
- ❖ ภาพจุดที่ ๓ : ภาพตอนเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวช
- ❖ ภาพจุดที่ ๔ : ภาพตอนพระองค์ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา คือ การบำเพ็ญความเพียรด้วยทรมานตน ซึ่งเป็นวิถีที่นักบวชสมัยนั้นนิยมยึดปฏิบัติกัน โดยมีปัญจวัคคีย์ทั้งห้าคอยอุปฐากดูแล ทรงปฏิบัติเคร่งครัดจนแทบเอาชีวิตไม่รอด ก็ได้เห็นภาพเป็นนิมิต กล่าวคือ มีพระอินทร์เสด็จมาตีตบ ๓ สาย ให้ฟังเพื่อเตือนสติว่า ถ้าสายตึงเกินไปอาจทำให้สายขาด หรือถ้าสายหย่อนเกินไป เสียงก็จะไม่ไพเราะ ดังนั้นเสียงพินจะไพเราะก็ด้วยระดับสายที่พอเหมาะ คือไม่ตึงเกินไปและไม่หย่อนเกินไป เลยตัดสินใจ

- พระทัย ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ
- ❖ ภาพจุดที่ ๕ : หลังจากทรงตัดสินใจพระทัยปฏิบัติตามทางสายกลางแล้ว ก็ได้บรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในวันเพ็ญวิสาขปุรณมีหรือวันเพ็ญเดือน ๖ (วันวิสาขบูชา)
- ❖ ภาพจุดที่ ๖ : หลังจากได้ตรัสรู้แล้ว พระพุทธองค์ทรงพิจารณาถึงพระธรรมที่ได้ตรัสรู้ว่าเป็นสิ่งที่ลึกซึ้งยากในการหยั่งถึง ทรงท้อพระทัยต้องการปลีกวิเวก ท้าวสหมบดีพรหมจึงได้ลงมาทูลอาราธนาธรรมเพื่อโปรดเวไนยสัตว์
- ❖ ภาพจุดที่ ๗ : พระพุทธองค์ ได้พิจารณาหมู่สัตว์เทียบกับบัวสี่เหล่า หมายถึงบุคคล ๔ จำพวก ได้รู้ว่ายังพอมีสัตว์บางจำพวกที่สามารถตรัสรู้ตามได้อยู่ จึงได้ตัดสินใจออกโปรดสัตว์
- ❖ ภาพจุดที่ ๘ : ภาพแสดงปฐมเทศนา คือ การเทศนาครั้งแรกแก่ปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน กล่าวคือ การแสดงธรรมจกักปัปวัตตนสูตร ในที่สุดแห่งเทศนา

ท่านอัญญาโกณฑัญญะ ก็ได้ดวงตาเห็นธรรม เป็นปฐมสาวกในพุทธศาสนา ดังนั้น ในวันนี้จึงได้เกิดมีพระรัตนตรัยครบองค์ ๓ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ได้เกิดขึ้นแล้วในโลก เรียกว่า “วันอาสาฬหบูชา”

❖ ภาพจุดที่ ๙ : ภาพแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ ท่ามกลางประชุมพระอรหันตสาวก ๑,๒๕๐ องค์ ที่ได้มาประชุมกัน โดยมีได้นัดหมาย หัวใจสำคัญของโอวาทปาฏิโมกข์ คือ ละเว้นความชั่ว, ทำแต่ความดี และทำจิตใจให้เบิกบาน นั่นก็คือไตรสิกขา ซึ่งประกอบด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา เรียกวันนี้ว่า “วันมาฆบูชา”

❖ ภาพจุดที่ ๑๐ : ภาพแสดงขึ้นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อโปรดพุทธมารดา

❖ ภาพจุดที่ ๑๑ : ภาพเสด็จลงจากสวรรค์ ในวันเทโวโรหณะ วันนี้เป็นวันเปิดโลก ๓ คือ เทวโลก มนุษย์โลก และนรกภูมิ ให้ได้เห็นซึ่งกันและกัน

❖ ภาพจุดที่ ๑๒ : เป็นภาพสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้เสด็จดับขันธปรินิพพาน ใต้ต้นสาละคู่ ณ สาลวโนทยาน ในวันวิสาขปุณณมี หรือวันเพ็ญเดือน ๖ (วันวิสาขบูชา)

ภาพดังกล่าวนี้ เป็นภาพชุดเดียวกับที่ใช้แกะสลักบนแผ่นป้ายหินแกรนิตสีดำ ลายเส้นสีทองที่ติดตั้งไว้บริเวณหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ

พระพุทธเจ้า ๒๙ พระองค์

๑. พระพุทธสิกขีทศพลที่ ๑

(สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกแห่งพระบรมราชปณัฏฐา)

๒. พระตันหังกรพุทธเจ้า

๓. พระเมธังกรพุทธเจ้า

๔. พระสรณังกรพุทธเจ้า

๕. พระทีปังกรพุทธเจ้า

๖. พระโกณฑัญญะพุทธเจ้า

๗. พระมังคลพุทธเจ้า

๘. พระสุมนพุทธเจ้า

๙. พระเรวตพุทธเจ้า

๑๐. พระโสภิตพุทธเจ้า

๑๑. พระอนิมทัสสีพุทธเจ้า

๑๒. พระปทุมพุทธเจ้า

๑๓. พระนารทพุทธเจ้า

๑๔. พระปทุมุตตรพุทธเจ้า

๑๕. พระสุเมธพุทธเจ้า

๑๖. พระสุชาตพุทธเจ้า

๑๗. พระปิยทัสสีพุทธเจ้า

๑๘. พระอัทธทัสสีพุทธเจ้า

๑๙. พระธรรมทัสสีพุทธเจ้า

๒๐. พระสิทธัตถพุทธเจ้า

๒๑. พระติสสพุทธเจ้า

๒๒. พระปุสสพุทธเจ้า

๒๓. พระวิปัสสีพุทธเจ้า

๒๔. พระสิขีพุทธเจ้า

๒๕. พระเวสสภูพุทธเจ้า

๒๖. พระกกุสันธพุทธเจ้า

๒๗. พระโกนาคนพุทธเจ้า

๒๘. พระกัสสปพุทธเจ้า

๒๙. พระโคตมพุทธเจ้า

(พระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน)

SCAN

สแกน QRcode
เพื่ออ่าน
และฟังเสียง

หมายเหตุ

- พระพุทธเจ้าพระองค์ที่ ๑ อ้างอิงจากคำบอกเล่าของพระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชร) วัดจันทาราม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
- พระพุทธเจ้าพระองค์ที่ ๒-๔ มีปรากฏในคัมภีร์ชั้นอรรถกถาฎีกาและบทสวดมนต์บางแห่ง
- พระพุทธเจ้าพระองค์ที่ ๕-๒๘ มีในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๓๓ (ขุททกนิกาย อปทาน ภาค ๒ พุทธวงศ์-จริยาปิฎก)

โตะหมูปูชาประดิษฐานพระพุทธรูปที่ใช้เป็นองค์แทนพระพุทธรเจ้า ๒๙ พระองค์ โดยมีพระพุทธรูปหลักซึ่งทศพลที่ ๑ คือ สมเด็จจอมคัมภีร์ พระพุทธรเจ้าองค์แรกของโลก ตามนิมิตของพระราชพรหมญาณ หรือหลวงพ่อกุญชรสิงห์แห่งวัดจันทาราม (วัดท่าซุง) จ.อุทัยธานี, พระพุทธรเจ้าพระองค์ที่ ๒๙ คือ พระสมณโคตมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระพุทธรเจ้าที่พวกเราเคารพบูชาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ บริเวณโซนนี้ยังได้จัดแสดงพระพุทธรูปประวัติโดยย่อของพระพุทธรเจ้าทั้ง ๒๙ พระองค์ สำหรับให้ผู้เยี่ยมชมได้ศึกษาผ่านการ์ตูนสแกนคิวอาร์โค้ดด้วย

ซุ้มพระสี่สี่เถระ

ห้องมินิเธียเตอร์

สรุปเนื้อหา โซนหลัก ๑๒ โซน และโซนพิเศษชั้น ๔

โซนพิเศษ ชั้น ๔

โซนที่ ๑

จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า

สแกนฟังเสียงบรรยาย

สแกนเพื่ออ่านและฟัง

ระเบียงภาพพุทธประวัติ ๘๐ ภาพ

ระเบียงภาพพุทธประวัติ ๘๐ ภาพ เป็นภาพวาดโดย ครูเหม เวชกร ทางพิพิธภัณฑ์ฯ ได้รับความอนุเคราะห์จากมูลนิธิบรมครู ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ภาพวาดชุดนี้ เพื่อนำมาจัดแสดงไว้ภายในพิพิธภัณฑ์ฯ เป็นภาพวาดอ้างอิงจากคัมภีร์ปฐมสมโพธิกถา ซึ่งนิพนธ์โดย สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ที่ได้เล่าเรื่องราวพุทธประวัติตั้งแต่อ่อนประสูติ, เสด็จออกผนวช, ตรัสรู้, จนถึงเสด็จดับขันธปรินิพพาน โดยภาพสุดท้ายคือภาพที่ ๘๐ เป็นภาพของการประชุมสงฆ์เพื่อทำสังคายนาครั้งที่ ๑ นับว่าเป็นภาพพุทธประวัติที่มีเนื้อหาครบถ้วนที่สุดชุดหนึ่งในเมืองไทย

พระพุทธจริยวัตร ๖๐ ปาง

พระพุทธจริยวัตร ๖๐ ปาง เป็นการศึกษาพุทธประวัติผ่านพระพุทธรูปปางต่าง ๆ รวมทั้งหมด ๖๐ ปาง โดยเนื้อหาได้คัดย่อจากหนังสือพุทธจริยวัตร ๖๐ ปาง ซึ่งได้รวบรวมและเรียบเรียงโดย ศาสตราจารย์ (พิเศษ) เสฐียรพงษ์ วรรณปก นักวิชาการด้านศาสนาพุทธ และราชบัณฑิตสาขาศาสนศาสตร์

สแกนเพื่ออ่านและฟัง

ภาพวาดพุทธประวัติ ๘๐ ภาพ พร้อมคำบรรยายอ้างอิงเนื้อหาจากพระไตรปิฎก

ภาพวาดพุทธประวัติ ๘๐ ภาพ พร้อมคำบรรยายภาพ
อ้างอิงเนื้อหาจากพระไตรปิฎก ภาพวาดโดยครูเหม เวชกร
มีคำอธิบายประกอบภาพเพื่อให้รู้เรื่องราวและความหมาย
ของแต่ละภาพแบบละเอียด พร้อมทั้งยังได้อ้างอิงเนื้อหา
ที่มีในพระไตรปิฎก และได้ระบุที่มาเพื่อสะดวกในการสืบ
ค้นไว้อีกด้วย (คำบรรยายภาพ ได้คัดลอกมาจากเว็บไซต์
www.84000.org)

พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา พระประธานประจำพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา

พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา ประดิษฐานไว้กลางห้องโถงชั้นที่หนึ่ง, ทั้งนี้ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับ
พระพุทธศาสนา เพราะเป็นจุดเริ่มต้นในการประกาศศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กล่าวคือ พระพุทธองค์ได้ทรง
แสดงปฐมเทศนา (การแสดงธรรมครั้งแรก) เพื่อโปรดปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ใกล้เมืองพาราณสี โดยการแสดง
อัมมจักกัปปวัตตนสูตร มีใจความโดยสรุปดังนี้

๑. การละทางปฏิบัติสุดโต่ง ๒ อย่าง คือ กามสุขัลลิกานุโยค และอัตตกิลมถานุโยค
๒. การปฏิบัติตามทางสายกลาง คือ มัชฌิมาปฏิปทา หรืออริยมรรคมีองค์ ๘
๓. การรู้แจ้งชัดในอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

ในวันดังกล่าวเรียกว่า “วันอาสาฬหบูชา” เป็นวันที่พระรัตนตรัยครบองค์ ๓ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ได้เกิดขึ้นแล้ว
ในโลก

นอกจากนี้ทางมูลนิธิฯ และพิพิธภัณฑ์ฯ ยังได้จัดส่งทีมงานเพื่อไปบูชาพระพุทธรูปประจำพระอารามหลวงทั่วประเทศ โดยได้บูชาพระพุทธรูปราชหนาดัก ๑๙ นิ้ว พระพุทธรูปราชประดิฐานอยู่ในวิหารด้านตะวันตกในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จ.พิษณุโลก เป็นพระพุทธรูปที่จำลองมากที่สุดในประเทศไทย พร้อมทั้งได้บูชาพระพุทธรูปจากพระอารามหลวงทั่วประเทศ รวมประมาณ ๑๐๐ องค์ นำขึ้นประดิษฐานบนโต๊ะหมู่บูชาจำนวน ๔ จุด เพื่อให้ประชาชนได้กราบไหว้บูชาเพื่อเป็นสิริมงคล และบริเวณโซนนี้ทางพิพิธภัณฑ์ฯ ได้ใช้พื้นที่เสาด้านข้างโต๊ะหมู่บูชา สำหรับบรรจุทะเบียนรายชื่อพระอารามหลวงทั่วประเทศ อ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานพระพุทธศาสนา ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ไว้อีกด้วย

สแกนฟังเสียงบรรยาย

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โต๊ะหมู่บูชา ประดิษฐานพระพุทธรูปบูชาจากพระอารามหลวงทั่วประเทศ

โซนที่ ๒

จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับพระธรรม

สแกนฟังเสียงบรรยาย

เสาธรรมะ

ธรรมที่เป็นหลักการสำคัญ (จัดสงเคราะห์ในอริยสัจ ๔)
และเสาธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เสาธรรมะ : โดยใช้พื้นที่ของเสาตามผนังรอบห้องโถง และเสาที่ล้อมรอบองค์พระประธาน มาทำเป็นเสาธรรมะเพื่อบรรจุหัวข้อธรรมที่เป็นหลักการสำคัญจัดสงเคราะห์ในอริยสัจ ๔ กล่าวคือ เสาด้านที่ ๑ แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับปริยไยธรรม (ทุกขอริยสัจ) เสาด้านที่ ๒ แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับปหาตัพพธรรม (สมุทัยอริยสัจ) เสาด้านที่ ๓ แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับสังจิตตัพพธรรม (นิโรธอริยสัจ) และเสาด้านที่ ๔ แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับภาเวตัพพธรรม (มรรคอริยสัจ) นอกจากนี้ยังมีเสาอีกต้นหนึ่ง ทำเป็นเสาธรรมจักร สำหรับบรรจุบทสวดธัมมจักกัปปวัตตนสูตรพร้อมคำแปล

สแกนฟังเสียงบรรยาย

กาลานุกรม

พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก

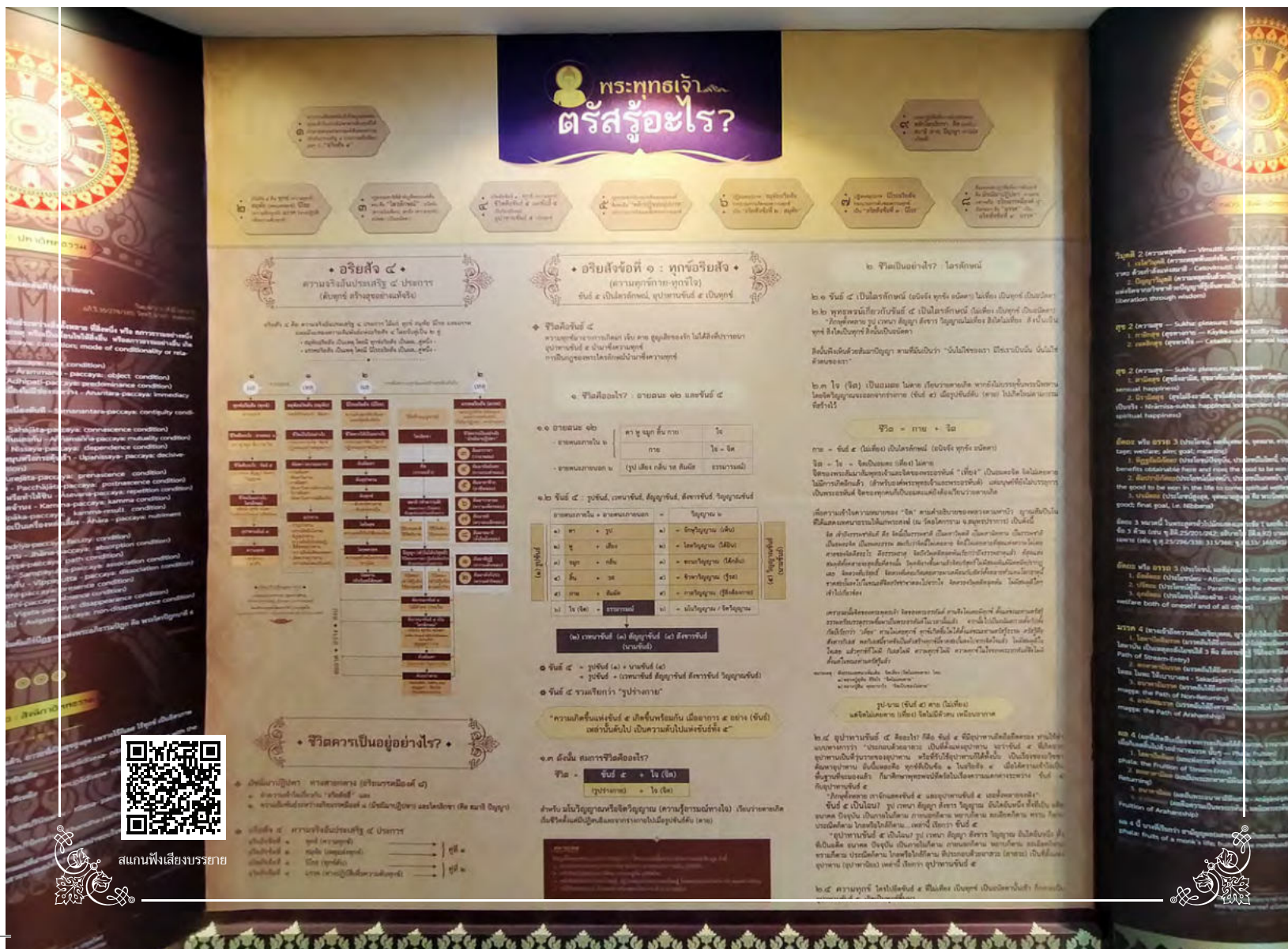
กาลานุกรม พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก : โซนนี้ได้คัดย่อเนื้อหาจากหนังสือกาลานุกรม พระพุทธศาสนาในอารยธรรมโลก ซึ่งนิพนธ์โดยพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณสมเด็จฯ พระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา กับอารยธรรมของโลกในยุคต่างๆ เพื่อให้ศึกษาและเรียนรู้ถึงความเป็นไปของพระพุทธศาสนาในยุคต่างๆ ที่มีทั้งยุคแห่งความเจริญรุ่งเรืองและยุคแห่งความเสื่อม จนกระทั่งสูญหายไปจากดินแดนพุทธภูมิ (คือประเทศอินเดีย) และเริ่มกลับมาฟื้นฟูกู้ครั้งในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในชีกโลกอื่นไว้ให้เทียบเคียงอีกด้วย

สแกนฟังเสียงบรรยาย

ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสรู้และนำมาสั่งสอน

พระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร? เป็นการรวบรวมหลักธรรมที่สำคัญ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสรู้โดยชอบด้วยพระองค์เอง โดยจะเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับ**อริยสัจ ๔** คือ ทุกข์อริยสัจ สมุทัยอริยสัจ นิโรธอริยสัจ มรรคอริยสัจ, **ไตรลักษณ์** หรือ **สามัญลักษณ์ะ** คือ กฎของธรรมชาติ ๓ ประการ ได้แก่ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา, **ปฏิจจสมุปบาท** กระบวนการเกิดขึ้น และกระบวนการดับไปแห่งความทุกข์, **ไตรสิกขา** และอริยมรรคมีองค์ ๘ เป็นต้น

สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล ประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนา ปรีณิพพาน

ภาพพุทธสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล คือ สถานที่
พุทธศาสนิกชนทั่วโลกปรารถนาจะไปแสวงบุญ และ
เยี่ยมชมเพื่อเจริญพุทธธานุสติ ประกอบด้วยสถานที่ ๔
แห่ง คือ

๑. ลุมพินีวัน สถานที่ประสูติ
๒. พุทธคยา สถานที่ตรัสรู้
๓. สารนาถ สถานที่แสดงปฐมเทศนา
๔. กุสินารา สถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน

โซนที่ ๓

จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับพระสงฆ์
ประวัติพระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาเอื้อมหุชน จำนวน ๑๔ องค์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

พระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาเอื้อมหุชน จำนวน ๑๔ องค์ : โดยจัดแสดงรูปปั้นขนาดเท่าองค์จริง พร้อมประวัติโดยย่อและโอวาทธรรม ของพระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาเอื้อมหุชน ซึ่งเป็นที่รู้จักและเคารพนับถือในเมืองไทยจำนวน ๑๔ องค์ เช่น พระราชมนูนี้สามิรามคุณูปมาจารย์ (หลวงปู่ทวด เขมียบน้ำทะเลจืด วัดช้างไห้), สมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงพ่อโต พรหมรังสี วัดระฆังโฆสิตาราม) เป็นต้น

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โซนที่ ๔

พระบรมสารีริกธาตุ และพระอรหันตธาตุ

สแกนฟังเสียงบรรยาย

พระบรมสารีริกธาตุ และพระอรหันตธาตุ : พิพิธภัณฑ์ฯ ได้รับความอนุเคราะห์จากวัดสุทัศนเทพวรารามที่ได้จัดแบ่งพระธาตุที่เหลือจากการบรรจุในพระเจดีย์ของวัด นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณชมรมพุทธปัญญาบารมี และครอบครัวของคุณพ่อสรวงศ์ ทนุสินธ์ ที่ได้มอบพระบรมสารีริกธาตุและพระอรหันตธาตุให้แก่พิพิธภัณฑ์ฯ เพื่อจัดแสดงไว้ให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้และได้กราบไหว้สักการะบูชา

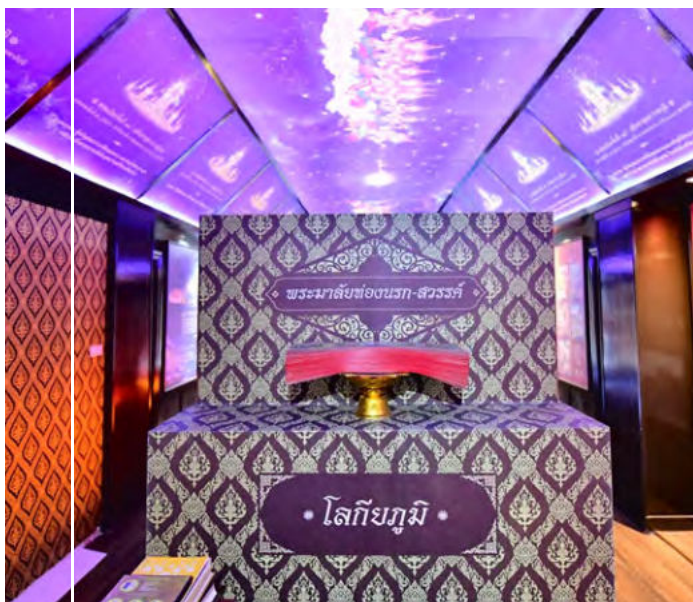
หมายเหตุ: ปัจจุบันทางพิพิธภัณฑ์ฯ ได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุและพระอรหันตธาตุ ที่เคยประดิษฐานในโซนที่ ๔ นี้ขึ้นไปจัดแสดงไว้บนอาคารพิพิธภัณฑ์ฯ ชั้น ๔ แล้ว

โซนที่ ๕

จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับโลกียภูมิและพระธรรม

สแกนฟังเสียงบรรยาย

สแกนฟังเสียงบรรยาย

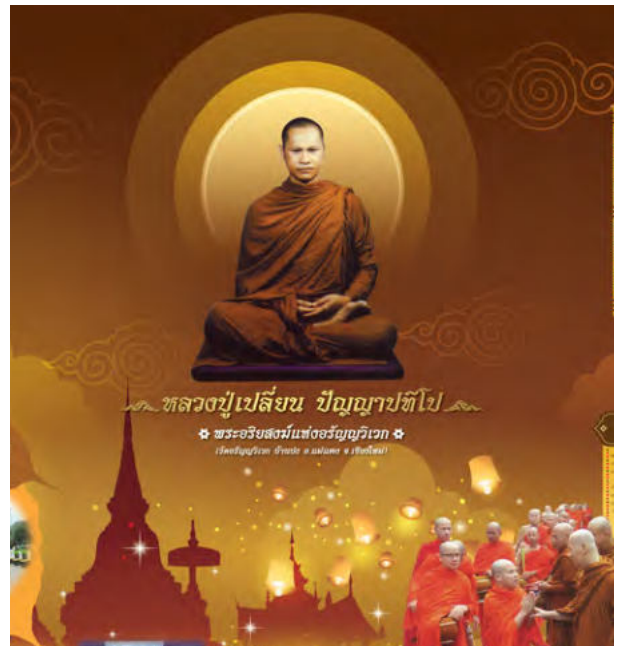

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โลกียภูมิและพระธรรม : ประกอบด้วยภาพวาดพระมาลัยเทวเถระ
ท้องถิ่น-สวรรค์ และสังสารวัฏ ๓๑ ภูมิ, และได้จำลองพื้นที่เป็นถ้ำ
พระอริยสงฆ์ ประดิษฐานรูปปั้นครูบาอาจารย์ไว้ในถ้ำแต่ละจุด เช่น
หลวงปู่เทพโลกอุดร, หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต, ท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น

หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป ปัญญาปทีปธรรม และธรรมะที่หลวงปู่
ฝากไว้ให้, ห้องอสุภกรรมฐาน, สรุปลัทธิธรรมที่เป็นหัวใจสำคัญใน
พระพุทธศาสนา และประวัติโดยย่อของครูบาอาจารย์ ๔ ท่าน คือ
พระราชพรหมญาณ (หลวงพ่อกุญชร), หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญา-
ปทีโป, พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) และสมเด็จพระพุทธ-
โฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

สรุปลัทธิธรรมที่เป็นหัวใจสำคัญในพระพุทธศาสนา

ประวัติโดยย่อครูบาอาจารย์ ๔ ท่าน

คุณแสนล้าน : รูปปั้นจำลองซากศพเพื่อพิจารณาอสุภกรรมฐาน

โซนที่ ๖

จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับบัว ๔ เหล่าและภาพ ๓ มิติ

สแกนฟังเสียงบรรยาย

พระพุทธเจ้าพิจารณาบัว ๔ เหล่าเปรียบเวไนยสัตว์

บัว ๔ เหล่าและภาพ ๓ มิติ : บัวสี่เหล่า ในที่นี้มีความหมายถึงบุคคล ๔ จำพวก คือ

๑. อุดมฉัตตัญญู ผู้เข้าใจได้จับปล้น
๒. วิปจิตตัญญู ผู้เข้าใจต่อเมื่อขยายความ
๓. เนยยะ ผู้ที่พอจะแนะนำได้
๔. ปทปรมะ ผู้ที่ยังไม่สามารถแนะนำให้บรรลุมรรคผลได้

นอกจากนี้โซนนี้ยังมีมุมภาพ ๓ มิติ สำหรับถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึก ประกอบด้วย

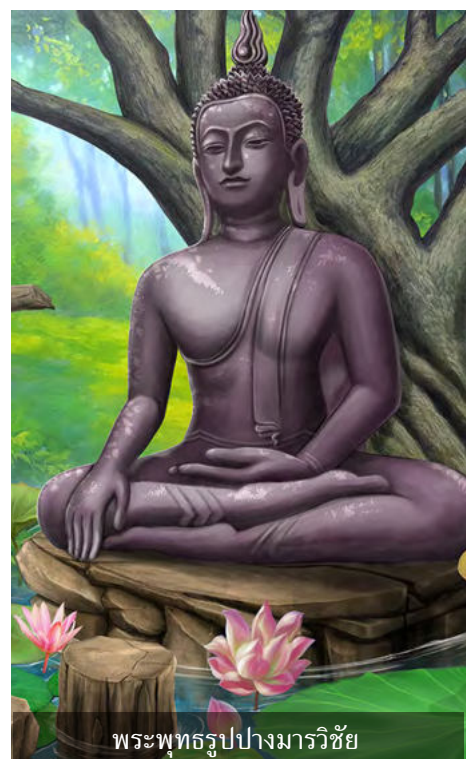
๑. ภาพพระพุทธเจ้าเสด็จบิณฑบาต
๒. ภาพพระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์
๓. ภาพพระพุทธรูปปางมารวิชัย

พระพุทธเจ้าเสด็จบิณฑบาต

พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์

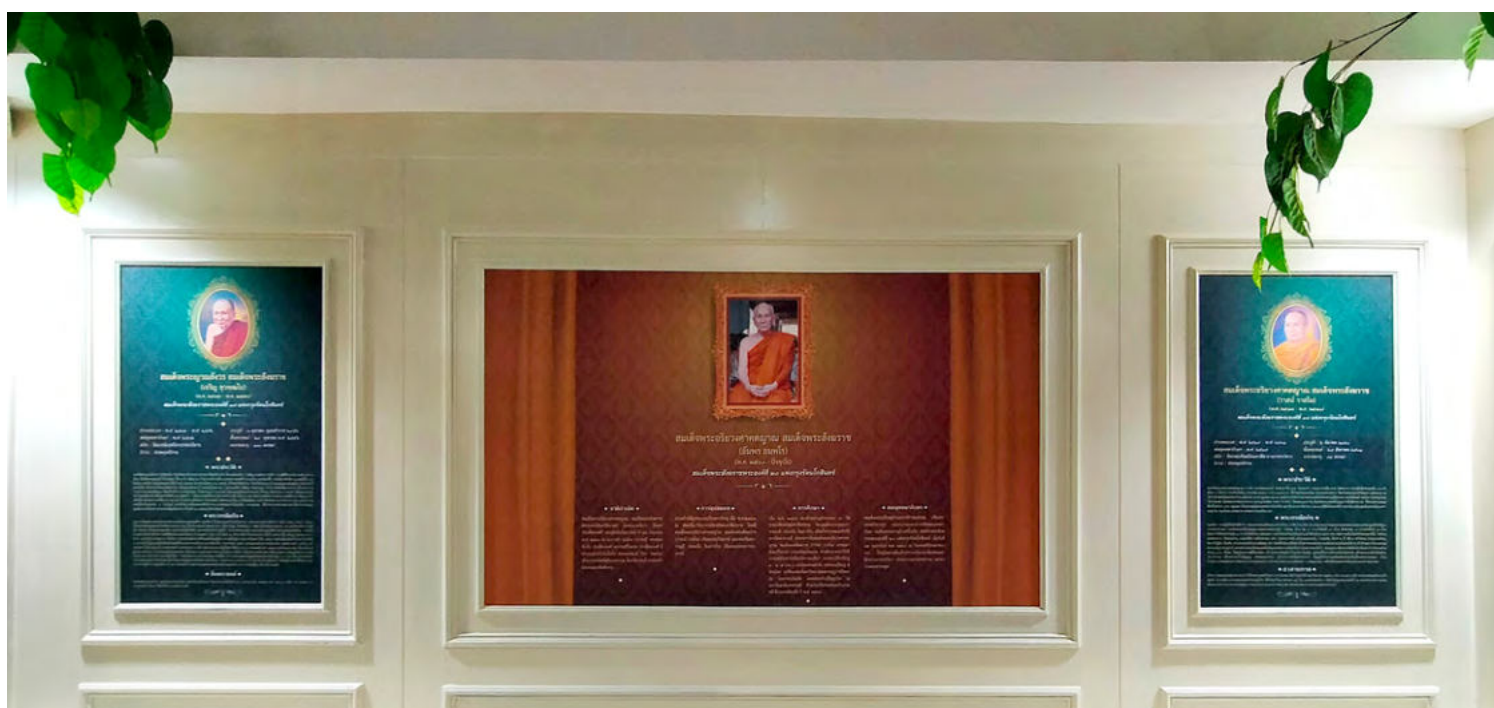
พระพุทธรูปปางมารวิชัย

โซนที่ ๗

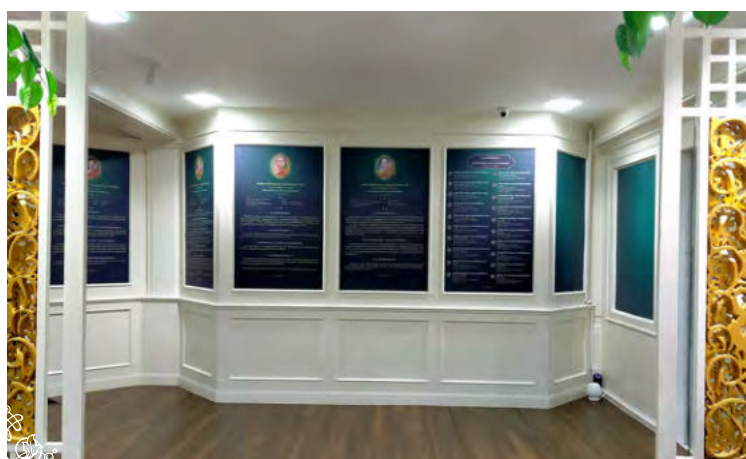
ประวัติสมเด็จพระสังฆราชฯ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ จำนวน ๒๐ พระองค์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

สมเด็จพระสังฆราชฯ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐ พระองค์:
จัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับสมเด็จพระสังฆราชฯ แห่งกรุงรัตน-
โกสินทร์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมจำนวน ๒๐ พระองค์
เนื้อหาได้เน้นถึงประวัติโดยย่อ และพระราชกรณียกิจที่สำคัญ
ในสมัยที่แต่ละพระองค์ทรงดำรงตำแหน่ง เป็นต้น

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โซนที่ ๘

ประวัติพระอัครสาวกองค์สำคัญของพระพุทธเจ้า (อสีติมหาสาวก: พระสาวกผู้ใหญ่ จำนวน ๘๐ องค์)

สแกนฟังเสียงบรรยาย

พระอัครสาวกองค์สำคัญของพระพุทธเจ้า คือ อสีติมหาสาวก ได้แก่ พระสาวกผู้ใหญ่ ๘๐ องค์ โดยจัดแสดงประวัติโดยย่อของพระมหาสาวก ทั้ง ๘๐ องค์, อีกมุมหนึ่งได้แสดงพระพุทธรูปสำหรับส่งพระสาวกออก ประกาศศาสนา และความเป็นมาของตำแหน่งเอตทัคคะในพระพุทธศาสนา ซึ่งตำแหน่งเอตทัคคะ คือ ตำแหน่งที่พระพุทธเจ้าได้ทรงยกย่องสาวก (บริษัท ๔) ว่าเป็นเลิศหรือยอดเยี่ยมที่สุดในทางใดทางหนึ่ง

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โซนที่ ๙

พระพุทธพจน์เกี่ยวกับพระนิพพาน และวิหารพระโพธิสัตว์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โซนนี้ประกอบด้วยห้องพระพุทธพจน์เกี่ยวกับพระนิพพาน และวิหารพระโพธิสัตว์ ซึ่งจัดแสดงประวัติความเป็นมาของพุทธศาสนิกายมหายาน โดยมีรูปปั้นของพระยูไลพุทธเจ้าหรือพระอมิตาพุทธเจ้า และพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ หรือที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อ เจ้าแม่กวนอิม ซึ่งถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งพุทธศาสนิกายมหายาน

โซนที่ ๑๐

โลกุตตรภูมิ หลักธรรมปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้น

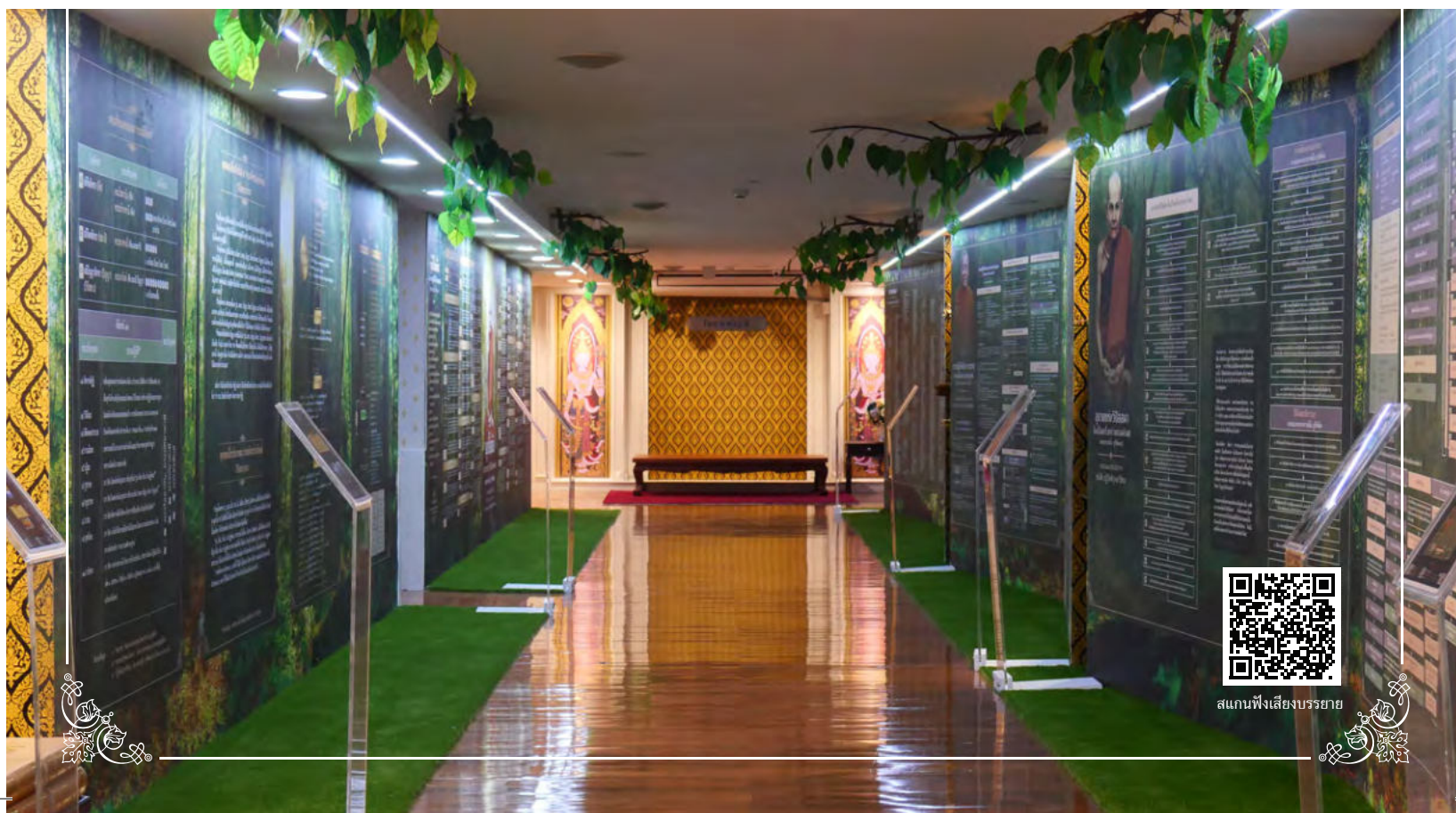

สแกนฟังเสียงบรรยาย

ประมวลหลักธรรมคำสอนจากธรรมนิพนธ์และธรรมเทศนาของพระบูรพาจารย์ด้านอภิญา ทรงแปลปาทอรรถคุณ ประกอบด้วย

๑. สรุปรธรรมเทศนาที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา
โดย หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป
๒. คีล สมาธิ ปัญญา ในทางปฏิบัติ โดย หลวงพ่อพุธ ฐานิโย
๓. การเจริญสมณะและวิปัสสนา
โดย สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณสังวร
๔. อุบายแห่งวิปัสสนาอันเป็นเครื่องถ่ายถอนกิเลส
โดย พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร
๕. การปฏิบัติเริ่มต้น จนเข้าถึงนิพพาน
โดย พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)
๖. ธรรมปฏิบัติเพื่อบรรลุความเป็นพระอรหันตบุคคล
โดย พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชีสิงดำ)
๗. มุตโตทัย แนวทางปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้น
โดย พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร
๘. แผนผังธรรมะ และแผนผังโลกุตตรภูมิ

สแกนฟังเสียงบรรยาย

ประมวลหลักธรรมคำสอน
จากธรรมเนียมและธรรมเนียมของพระบูรพาจารย์ด้านอภิญา ทรงแปลาฐดงคคุณ

สแกนฟังเสียงบรรยาย

แผนผังโลกุตตรภูมิ

แผนผังธรรมะ

สแกนฟังเสียงบรรยาย

มุตโตทัย แนวทางปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้น โดย พระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถร

โซนที่ ๑๑

ลานธรรมปฏิบัติ

สแกนฟังเสียงบรรยาย

พื้นที่ของโซนนี้ ได้ประดิษฐานรูปปั้นของพระพุทธเจ้าตอนประสูติ, ตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพาน

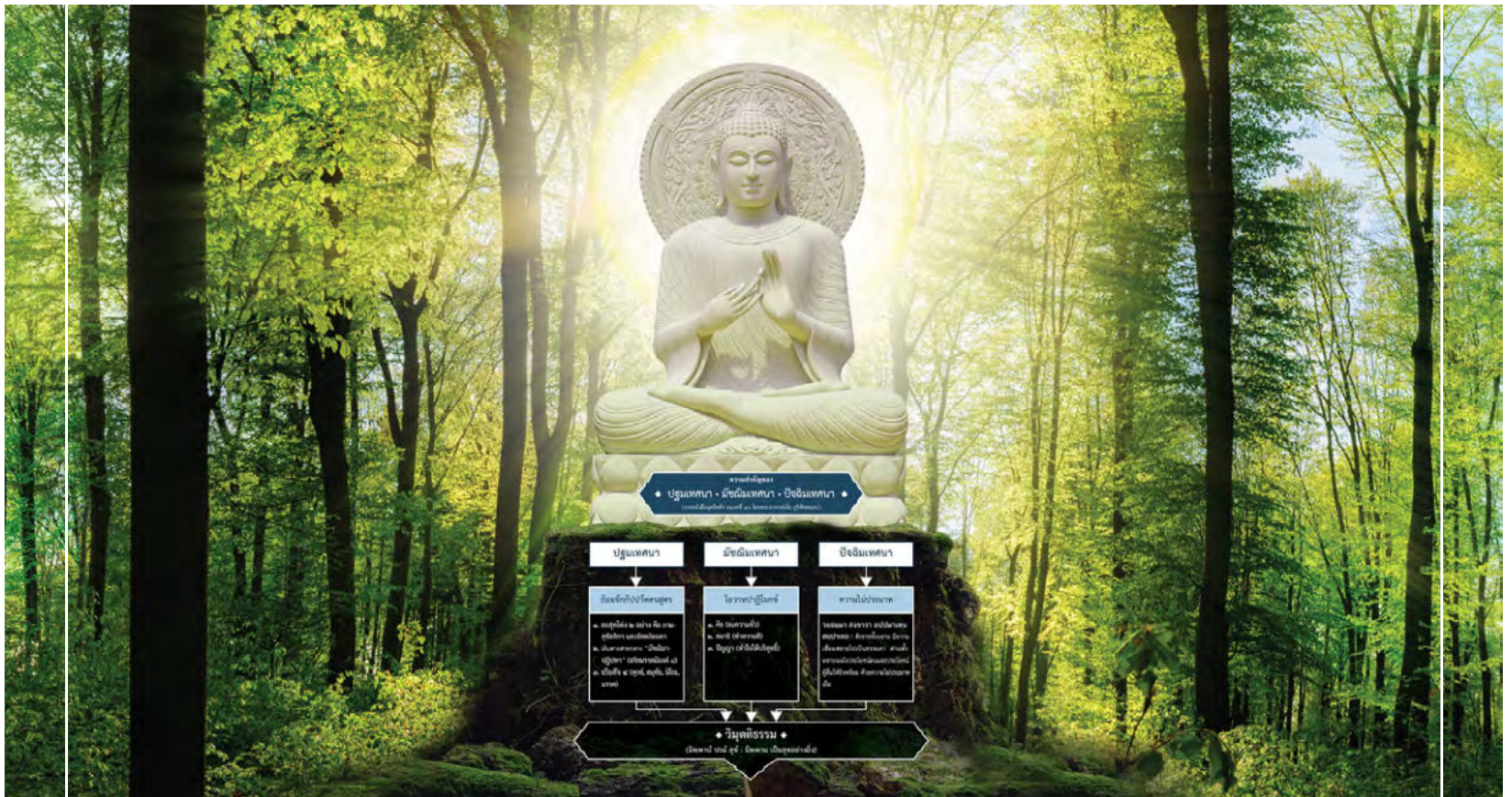

โซนที่ ๑๒

ประวัติพระบูรพาจารย์ ด้านอภิญา ทรงแปฏิพัทธดงค์คุณ จำนวน ๓๐ องค์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โซนที่ ๑๒ เป็นโซนที่ได้จัดแสดงไว้เพื่อบูชาและเทิดทูนคุณของพระบูรพาจารย์ด้านอภิญา ทรงแปฏิพัทธดงค์คุณ ผู้เคร่งครัดในธรรมวินัย ผู้เป็นต้นแบบแห่งการมกน้อยสันโดษประกอบด้วยความเพียรอดสาหะม่งมั่นดำเนินตามรอยบาทพระศาสดา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทางพิพิธภัณฑฯ ได้รับความเมตตาแนะนำเคราะห์จากพระอาจารย์ประเทือง สังขวิชิต วัดอโศการาม อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ที่ได้รับเป็นธุระในการจัดหาพระธาตุ พร้อมทั้งได้ทำพิธีบรรจุพระธาตุไว้ในองค์รูปปั้นทั้ง ๒๙ องค์

ในการคัดเลือกพระธาตุของพระบูรพาจารย์นั้น องค์ที่ ๑-๒๘ ได้ยึดถือรายนามเดียวกับพระธาตุที่ได้บรรจุไว้ในรูปตั้งเจดีย์แห่งวัดอโศการาม สำหรับองค์ที่ ๒๙ คือ พระราชโอรสธรรมาภิรมย์กิริยปัญญาวชิษฐ์ หรือหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี ทางพิพิธภัณฑฯ ได้เพิ่มเข้ามาตามคำแนะนำของหลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป ทั้งนี้ ภายหลังจากหลวงปู่เปลี่ยน ได้ละสังขารไปแล้ว ทางพิพิธภัณฑฯ จึงได้เพิ่มองค์หลวงปู่เข้าด้วย รวมเป็น ๓๐ องค์ พร้อมทั้งได้อัญเชิญพระธาตุส่วนที่เป็นก้านสมองของหลวงปู่เปลี่ยน มาประดิษฐานไว้ในโซนนี้ด้วย

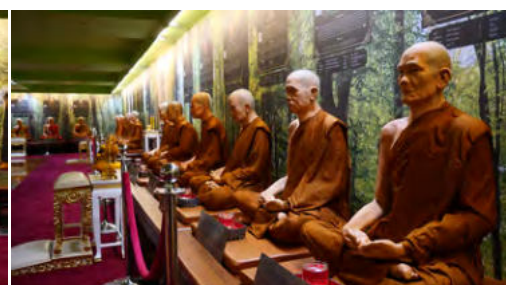
โซนนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “โลกุตตรภูมิ”
 เพราะเป็นโซนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพระอรหันต์บุคคล
 คือ ผู้มุ่งมั่นเพียรพยายามประพฤติปฏิบัติอย่างอุกฤษฏ์
 จนได้บรรลุความเป็นพระอรหันต์นั่นเอง

ดังนั้น ในโซนที่ ๑๒ นี้จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “โลกุตตรภูมิ” เพราะเป็นโซนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพระอรหันต์บุคคล
 คือ ท่านผู้เคร่งครัดในธรรมวินัย มุ่งมั่นเพียรพยายามประพฤติปฏิบัติสมณธรรมอย่างอุกฤษฏ์ จนได้บรรลุความเป็น
 พระอรหันต์นั่นเอง ทั้งนี้ทางพิพิธภัณฑ์ฯ ได้จัดแสดงรูปปั้นไฟเบอร์กลาสขนาดเท่าองค์จริง พร้อมทั้งแสดง
 ประวัติและโอวาทธรรมโดยย่อของแต่ละองค์ไว้ด้วย รวมทั้งหมด ๓๐ องค์ เช่น พระครูวิเวกพุทธกิจ (หลวงปู่เสาร์
 กนฺตสีโล) วัดดอนธาตุ อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี ผู้้นับว่าเป็นพระปรมาจารย์กรรมฐาน, พระครูวินัยธร
 มั่น ฐิตฺตฺโต (พระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต) วัดป่าบ้านหนองผือ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร ซึ่งศิษยานุศิษย์ต่าง
 เชิดชูว่าเป็นบิดาของพระกรรมฐานของไทยในยุคปัจจุบัน

สแกนฟังเสียงบรรยาย
 ประวัติและโอวาทธรรม

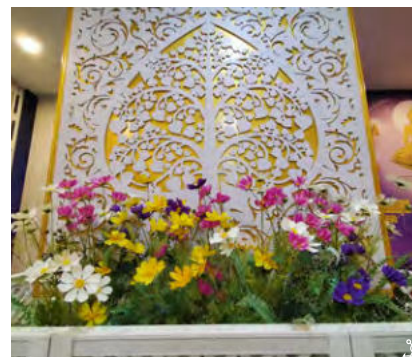
พระธาตุส่วนที่เป็นก้านสมองขององค์หลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป

นอกจากรูปปั้นและประวัติโดยย่อของพระบูรพาจารย์ ทั้ง ๒๙ องค์ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทางพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา ขอขอบพระคุณวัดอรุณวิเวก อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ ที่ได้แบ่งพระธาตุในส่วนที่เป็นก้านสมองของหลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป โดยได้มอบให้แก่ ดร.ไพบูลย์ ปลันธน์โอวาท ซึ่งต่อมา ดร.ไพบูลย์ ปลันธน์โอวาท ก็ได้มอบพระธาตุดังกล่าวให้แก่พิพิธภัณฑ์ฯ เพื่อเป็นที่รำลึกถึงพระคุณขององค์หลวงปู่ ซึ่งเป็นผู้ตั้งชื่อให้พิพิธภัณฑ์ และเพื่อประชาชนที่มาเยี่ยมชมจะได้กราบไหว้บูชา เพื่อความเป็นสิริมงคล

ในโซนนี้ถือว่ามีพระรัตนตรัยครบองค์ ๓ ประกอบด้วย พระพุทธเจ้า ได้แก่ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา พระธรรม ได้แก่ เสาอริยสัจสี่ เสาอัมมจักกัปปวัตตนสูตร และพระสงฆ์ กล่าวคือรูปปั้นพระอัครสาวกของพระพุทธเจ้าในสมัยพุทธกาลประกอบด้วย พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระมหากัสสปะ และพระอานนท์ และพระบูรพาจารย์ผู้ทรงปฏิบัติทางธุดงค์คุณของประเทศไทย ในยุคปัจจุบัน จำนวน ๓๐ องค์ดังที่กล่าวมาแล้ว

โซนพิเศษ

โลกียภูมิและโลกุตตรภูมิ

สแกนอ่านและฟังเสียงบรรยาย

หลังจากพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนาได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ โดยสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงพระเมตตาเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีแล้ว คณะกรรมการมูลนิธิฯ และพิพิธภัณฑ์ฯ ได้มีดำริพร้อมทั้งมีมติให้ปรับปรุงพื้นที่อาคารชั้น ๔ เพื่อเพิ่มเข้าเป็นอีกส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์ฯ โดยได้ตั้งชื่อว่า “โซนพิเศษ โลกียภูมิและโลกุตตรภูมิ” สำหรับสรุปเรื่องราวและเนื้อหาทั้งหมดที่ได้จัดแสดงไว้ในโซนหลักทั้ง ๑๒ โซน ของพิพิธภัณฑ์ฯ แห่งนี้ ซึ่งครอบคลุมพระไตรรัตน์ ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์

นอกจากนี้ เนื่องจากพื้นที่ของโซนพิเศษเป็นพื้นที่โล่งกว้าง มีห้องโถงใหญ่สำหรับกิจกรรมคนหมู่มาก และมีห้องย่อยเฉพาะสำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อย รวมถึงได้จัดหาติดตั้งอุปกรณ์เทคโนโลยีด้านภาพและเสียงแบบครบวงจร เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสพิเศษต่างๆ เช่น การประชุมสัมมนา การอบรม เทศนาธรรม และปฏิบัติธรรม เป็นต้น

โซนพิเศษ : โลกียภูมิและโลกุตตรภูมิ

สรุปเนื้อหาทั้งหมดที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา
ครอบคลุมพระไตรรัตน์ : พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา พระประธานประจำพิพิธภัณฑ์ฯ

พระบรมสารีริกธาตุ

◆ พระพุทธเจ้า ◆

โต๊ะหมู่บูชา ประดิษฐานพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา หน้าตักขนาด ๙ นิ้ว

พระประวัติพระพุทธเจ้า ๒๙ พระองค์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

◆ พระธรรม ◆

ปฏิจจสมุปบาท กระบวนการเกิดและดับของความทุกข์
(กระบวนการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร)

ผู้ใดเห็นปฏิจจสมุปบาท ผู้นั้นเห็นธรรม
(ม.ญ. ๑๒/๑๔๖/๑๕๓)
ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา (ตถาคต)
(ม.ญ. ๑๒/๑๔๖/๑๕๓)

◆ ปฏิจจสมุปบาทสมุทยวาร : กระบวนการเวียนว่ายตายเกิด (เกิด) ◆

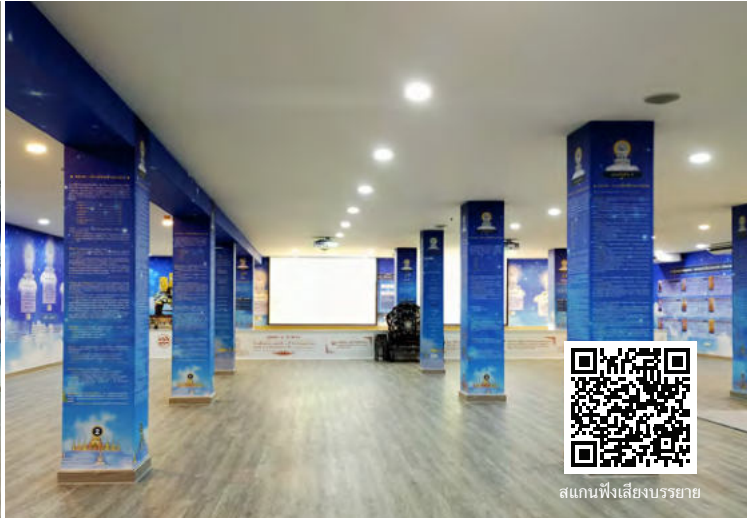
ไตรลักษณ์ : อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

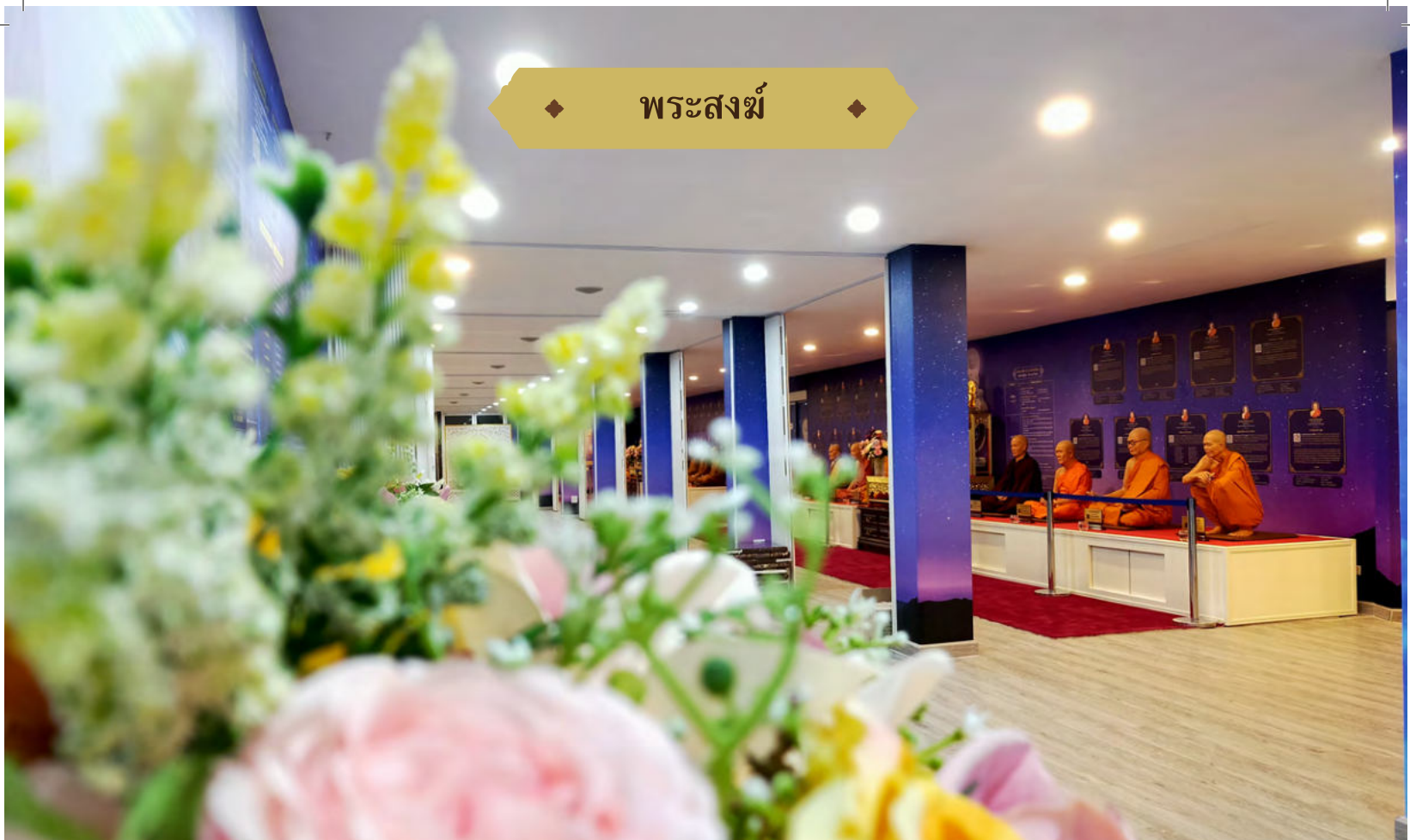
◆ กระบวนการหลุดการเวียนว่ายตายเกิด (ดับความทุกข์) : โลกุตตรภูมิ ◆

โลกียภูมิ
ปฏิจจสมุปบาท สมุทยวาร
กระบวนการเกิดความทุกข์

โลกุตตรภูมิ
ปฏิจจสมุปบาท นิโรธวาร
กระบวนการดับความทุกข์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

◆ พระสงฆ์ ◆

ขุ่มพระสีลีเอะ

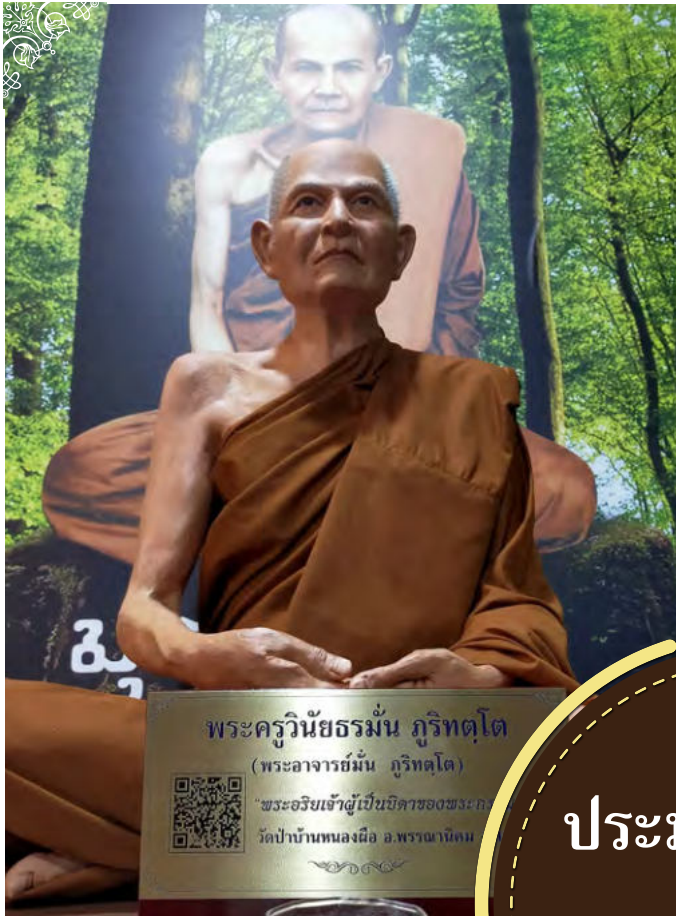

รูปปั้นพระบูรพาจารย์ด้านอภิญญา ทรงปฏิปทาเอี่ยมหาชน จำนวน ๙ องค์ (พร้อมประวัติและโอวาทธรรมโดยย่อ)

สแกนอ่านและฟังประวัติ

ประมวลคำสอน พระบูรพาจารย์

ความมหัศจรรย์แห่งพระพุทธศาสนา คือพระพุทธเจ้าสอนวิธีการดับทุกข์โดยสิ้นเชิง หยุดการเวียนว่ายตายเกิด มีความสุขที่เป็นอมตะ หรือมีความสุขที่แท้จริง สิ้นสุดการเกิดไม่ว่าจะเป็นภพภูมิใดในโลกียภูมิ ซึ่งมี ๓๑ ภูมิ (อภายภูมิ ๔ มนุษย์ภูมิ ๑ เทวภูมิ ๖ รูปพรหม ๑๖ อรูปพรหม ๔) สิ้นสุดการเกิดจะสิ้นสุดทุกข์

พระพุทธศาสนา เป็นเพียงศาสนาเดียวเท่านั้น ที่นำความจริงของชีวิตมาสอน แม้เวลาจะล่วงเลยมานานกว่า ๒๕๐๐ ปี ก็ยังเป็นความจริง เป็นอกาลิก เป็นศาสนาที่ไม่เกี่ยวกับสถานที่ เวลา หรือประเทศใดๆ ใช้ได้กับทุกคนทุกประเทศ เพราะพระพุทธเจ้าตรัสรู้ริยสัจ ๔ (ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค) กฎธรรมชาติ (พระไตรลักษณ์ และปฏิจจสมุปบาท) เป็นความจริงที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปอีกนานเท่าไรก็ตาม คำสอนของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ที่ผ่านมาแล้วในอดีต และจะบังเกิดขึ้นในอนาคต คำสอนของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ก็ยังคงเดิมคือ สอนวิธีดับทุกข์โดยสิ้นเชิง เพื่อจะได้พบกับความสุขที่แท้จริง หรือความสุขที่เป็นอมตะ ทั้งนี้เพราะพระพุทธเจ้าสอนธรรมาปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด (โลกียภูมิ) โดยการปฏิบัติธรรมชั้นโลกุตระภูมิ ด้วยการเจริญวิปัสสนาภาวนา ที่มีเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติธรรมเพื่อการดับทุกข์อย่างถาวร ด้วยการปฏิบัติธรรมให้บรรลุขั้นต่างๆ ของพระอริยบุคคล (ตั้งแต่พระโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี และพระอรหันต์) เป็นเพียงศาสนาเดียวที่สอนให้บรรลุถึงขั้นดับทุกข์ทั้งหมด เพื่อให้เกิดความสุขที่แท้จริง เป็นอมตะ ส่งผลทำให้จิตเป็นอมตะ

สรุป : จึงกล่าวได้ว่า ศาสนาพุทธสอนวิธีการดับทุกข์ที่เป็นมหัศจรรย์ เพราะเป็นการดับทุกข์โดยสิ้นเชิง พบความสุขที่แท้จริง ไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป เหลือเพียงอมตะจิต เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติธรรมปรารถนาสูงสุด

เพื่อที่จะเป็นส่วนหนึ่ง ในการช่วยกันรักษาหลักธรรมอันประเสริฐของพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืนตลอดไป พิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา จึงตั้งเป้าหมายในการรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมาปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้นจากพระบูรพาจารย์ต่างๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติธรรมได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและปฏิบัติจนกระทั่งได้สำเร็จ ความเป็นพระอริยบุคคลขั้นต่างๆ และต้องการเห็นประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาของโลก และให้ประเทศไทยได้รับการยกย่องเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาและดินแดนแห่งสันติภาพ

ท้ายที่สุด ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยไดโปรดอำนวยการให้ความมุ่งมั่นของคณะผู้บริหารและทีมงานของพิพิธภัณฑ์จรรโลงพุทธศาสนา ประสบความสำเร็จในการเป็น “พิพิธภัณฑ์แห่งพุทธปัญญา” และขอให้ทุกท่านที่มาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ฯ ได้ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และนำไปใช้กับชีวิตจริง เพื่อที่ทุกท่านจะได้พ้นจากความทุกข์และพบกับความสุขที่แท้จริงตลอดไป

ปฏิจสมุปปาต กระบวนการเกิดและดับของความทุกข์ (กระบวนการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร)

ผู้ใดเห็นปฏิจสมุปปาต ผู้นั้นเห็นธรรม
(ม.ญ. ๑๒/๒๖๖/๒๖๖๓)
ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา (ตถาคต)
(อ.ส.น. ๑๑/๒๖๖/๒๖๖๓)

โลกียภูมิ
ปฏิจสมุปปาต สมุทธาร
กระบวนการเกิดความทุกข์

สแกนฟังเสียงบรรยาย

โลกุตตรภูมิ
ปฏิจสมุปปาต นิโรธวาร
กระบวนการดับความทุกข์

ท่านที่สนใจ
สามารถและติดต่อในการเข้าเยี่ยมชมได้ที

02 049 1095

เข้าชมฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ธรรมบรรยายครูบาอาจารย์

พระไตรปิฎกและอรรถกถา

หนังสือธรรมะออนไลน์

ฟังบทสวดมนต์พิธี

วิดีโอแนะนำพิพิธภัณฑ์ฯ

แผนที่พิพิธภัณฑ์ฯ

มูลนิธิธรรมทานกุศลจิต
DHAMMAKANKASOLIT FOUNDATION

Thammapedia
ธรรมะพีเดีย

พิพิธภัณฑ์ธรรมโลกพุทธศาสนา
MUSEUM FOR SUSTAINABLE BUDDHISM

MFSB Application
ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน

MFSB Line official
Line ID : @MFSB

อัปเดตข่าวสาร
ผ่านไลน์แอปพลิเคชัน

MFSB FB Fanpage

www.facebook.com/
MuseumforSustainableBuddhism

